

**РАЙФАЙЗЕНБАНК
(БЪЛГАРИЯ) ЕАД**

**ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ 2014 ГОДИНА НА
КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА**

ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 70 НА ЗКИ ОТНОСНО ПРИЛОЖЕНИЕТО
НА ЧАСТ ОСМА ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) №575

Съдържание

1. Отчетна единица	4
2. Валута на представяне	4
3. Обхват и методи на консолидация.....	4
4. Стратегия и рамка за управление на рисковете	5
5. Основни видове рискове	9
5.1. Кредитен риск	9
5.2. Пазарен риск	12
5.3. Ликвиден риск	15
5.4. Операционен риск.....	19
6. Структура и организация на функциите по управление на риска.....	19
6.1. Функционална структура към Изпълнителен Директор с ресор Управление на риска	20
6.2. Комитети за управление на риска.....	22
7. Структура и елементи на капиталовата база.....	22
8. Капиталови изисквания	23
9. Експозиции към кредитен риск от контрагента	26
10. Експозиция към кредитен риск и обезценка.....	26
10.1. Обезценка на експозиции към физически лица и микро фирми	27
10.2. Обезценка на експозиции към корпоративни клиенти	28
11. Вътрешни модели за кредитен риск	46
12. Вътрешни модели за пазарен риск	49
13. Експозиции към операционен риск	49
14. Капиталови инструменти в банковия портфейл.....	50
15. Лихвен риск в банковия портфейл.....	51
17. Техники за редуциране на кредитния риск.....	53
18. Вътрешен Анализ на Адекватността на капитала.....	56
18.1. Вътрешен капитал	56
18.2. Икономически капитал	57
18.3. Приложение на ВААК	59
19. Политика и практика за възнагражденията.....	60

Списък на таблиците

Табл. 1 Съотношение на ликвидните активи към общите привлечени средства.....	17
Табл. 2 Съотношение на ликвидните активи към депозитната база	17
Табл. 3 Структура и елементи на капиталовата база.....	23
Табл. 4 Капиталови изисквания по основни рискове и класове експозиции	24
Табл. 5 Обща сума на експозициите след счетоводни прихващания и без отчитане на ефектите от редуцирането на кредитен риск за различните класове експозиции (в хил. лв.)	29
Табл. 6 Географско разпределение на експозициите, разграничени на значими региони по съществени класове експозиции (в хил. лв.)	30
Табл. 7 Разпределение на експозициите по отрасли или видове контрагенти, разграничени по класове експозиции (в хил. лв.)	34
Табл. 8 Разбивка на експозициите по остатъчен падеж, разграничени по класове експозиции (в хил. лв.)	38
Табл. 9 Размер на обезценените и просрочените експозиции, показани поотделно и разграничени по значими географски региони, включително сумите на корекциите в стойността и провизиите за всеки географски регион, ако е изпълнимо (в хил. лв.)	39
Табл. 10 Размер на експозициите, разграничени по кредитно качество и класове експозиции (в хил. лв.)	43
Табл. 11 Балансова и справедлива стойност, а за борсовите инструменти – пазарната цена, когато тя съществено се различава от справедливата стойност	51
Табл. 12 Стойност на Лихвен VaR в Банков портфейл за 2014 г	52
Табл. 13 Колебливост на дохода при прилагане на лихвени шокове (в двете посоки от +/- 200 b.p.).....	52
Табл. 14 Стойност под риск за пазарен риск за 2014 г.....	58

1. Отчетна единица

Райфайзенбанк (България) ЕАД (Банката) е първата пряка чуждестранна инвестиция в банковия сектор в България, осъществена на зелено. Банката е вписана в търговския регистър на Софийски градски съд на 01.08.1994.

Банката е 100% дъщерно дружество на Райфайзен Банк Интернешънъл (Групата RBI), Австрия.

Райфайзенбанк (България) ЕАД има пълен лиценз, издаден от Българска Народна Банка, за извършване на банкова дейност в страната и чужбина и за извършване на всички сделки и услуги като инвестиционен посредник по Закона за публичното предлагане на ценни книжа и свързаните с него нормативни актове.

Консолидираните финансови отчети на Банката за 2014 година представят финансовите отчети на Банката и нейните дъщерни и асоциирани дружества, така както е описано по долу в т. 3, наричани по-долу *Групата на РББГ, или само Групата*.

2. Валута на представяне

Тези оповестявания са представени в хиляди български левове, функционалната валута на отчетната единица.

3. Обхват и методи на консолидация

Настоящите оповестявания са изготвени на консолидирана основа за всички участия на Банката във финансови институции и дружества за спомагателни услуги, спрямо които Банката упражнява контрол или има значително влияние. Участия на Банката в дружества извън посочените по-долу не са обект на консолидация за целите на настоящото оповестяване.

Приложените консолидационни методи за целите на настоящото оповестяване (надзорни цели) и тези, приложени в публичните отчети на Групата, изготвени съгласно Международните Стандарти за Финансово Отчитане са както следва:

	Участие в капитала към 31 декември 2014г.	Метод на консолидация за публични цели	Метод на консолидация за надзорни цели
„Райфайзен Сървисис“ ЕАД	100%	Пълна консолидация	Пълна консолидация
„Райфайзен Асет Мениджмънт България“ ЕАД	100%	Пълна консолидация	Пълна консолидация
„Райфайзен Застрахователен Брокер“ ЕООД	100%	Пълна консолидация	Пълна консолидация
„Райфайзен Имоти“ ЕООД	100%	Пълна консолидация	Пълна консолидация
„Търговски център Плевен“ ЕООД	100%	Пълна консолидация	Пълна консолидация
„Райфайзен Лизинг България“ ООД	24.50%	Метод на собствения капитал	Метод на собствения капитал
„Дружество за касови услуги“ АД	20%	Метод на собствения капитал	Метод на собствения капитал

4. Стратегия и рамка за управление на рисковете

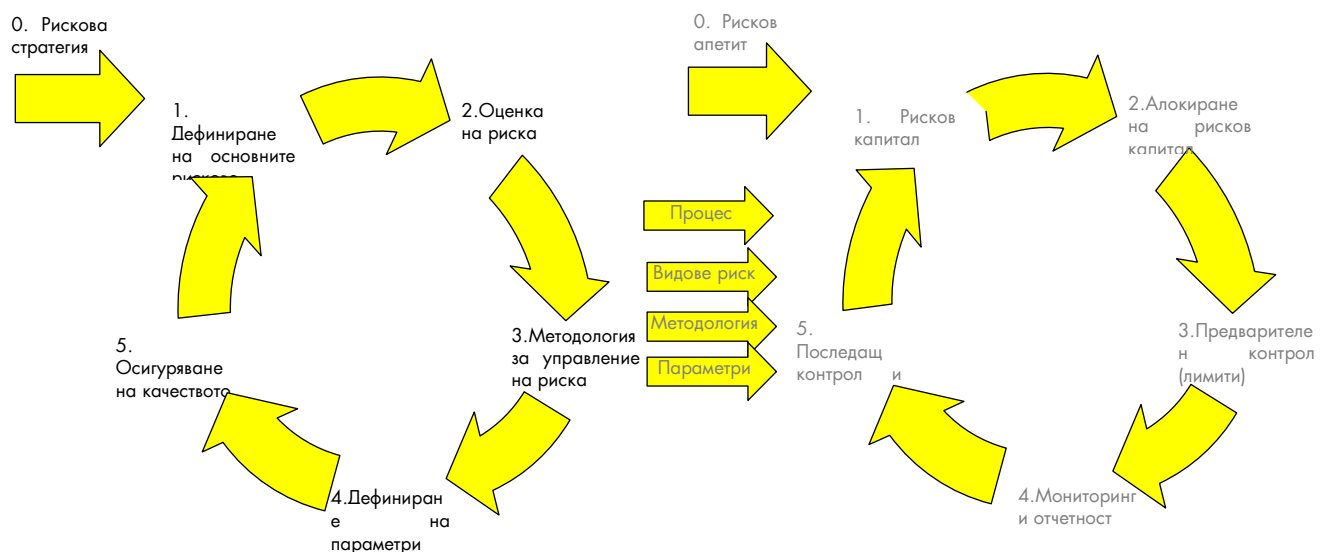
Стратегията за управление на риска произтича от бизнес-стратегията на Групата. Тя описва планираната организационна структура, използваните методи и протичащите процеси, свързани с управлението на риска и рисковите фактори.

Стратегията за управление на риска е важен инструмент за развитието на Групата в нейната цялостност. Тя създава връзката между бизнес- и рисковата ориентация на Групата. Тази връзка се изразява в определянето на специфични рискови цели, които произхождат от средносрочните бизнес цели на Групата, и по този начин предопределят предстоящите бизнес решения, свързани с поемането на риск. На база на тази Риск Стратегия, Групата дефинира в допълнителни политики конкретни стратегически мерки за постигане на приемливо съотношение риск/доходност.

Рамката на управление на риска обхваща два цикъла – *теоретичен и практически*.

Първият цикъл представлява теоретичната основа на управлението на риска. Той идентифицира рисковете, на които е изложена Групата и съответстващия набор от методологии и процеси използвани при управлението и контрола на тези рискове.

- **Рискова стратегия:** Стратегията за риска описва планираната бизнес структура, стратегическото развитие и бизнес ръста на Групата от гледна точка на риска. Тя определя специфични рискови политики, създава общо разбиране за целите управлението на банковите рискове и по този начин представлява фундаментален документ за управлението и контрола на риска. Тази Стратегия е и основата за разработването на следните политики:
  - Кредитна политика за корпоративни клиенти
  - Кредитна политика за малки и средни предприятия
  - Кредитна политика за микропредприятия
  - Кредитна политика за физически лица
  - Правила за управление на пазарните рискове
  - Политика за управление на операционния риск
  - Трежъри политика

Тези политики оформят рамката на рисковия профил като специфицират кои рискове Групата по същество поема (или избягва да поеме) и описват организационните структури и процесите които способстват за това Групата да постигне и да поддържа желанния рисков профил.

Друг важен момент е дефинирането на рисковия апетит на Групата, който се определя при годишния процес на бюджетиране. Той определя количеството риск, което Групата възнамерява да поеме (напр. Размер на активите, Рисково-претеглените активи, обем на външното финансиране) както и размерът на наличния рисков капитал (напр. собствен капитал, провизии за кредитни загуби, печалба). Бюджетът също определя и частта от наличния рисков капитал, който Групата е готова да задели за покриване на количествено измеримите рискове. Този рисков капитал впоследствие се разпределя между различните бизнес звена (и по-точно центрове на печалба).

- **Дефиниране на основните рискове** – на база на текущата и бъдещата бизнес структура се идентифицират рисковете, на които Групата е изложена, техните дефиниции и класификацията им според източника (рисковите фактори). Дефинирането на рисковете е важно за установяването на общо разбиране за рисковете в цялата Група RZB.
- **Оценка на риска:** При оценката на риска Групата анализира каква част от бъдещите парични потоци и от активите на Банката ще бъдат застрашени от определени видове риск. При оценката на риска се документира кои видове риск са съществени и кои не са съществени за Групата.
- **Методологията за управление на риска:** За Групата е задължително да прилага методи и процеси за управление на риска, които съответстват на нейната структура, големина и комплексност на извършваните дейности (изключение правят само несъществените рискове). Нивото на техниките за управление и контрол се избира в съответствие със съществеността на всеки отделен вид риск. Съществеността на отделните рискове се преценява по време на Годишната Оценка на Риска.
- **Дефиниране на параметрите:** Заедно с избора на модели за количествено измерване на риска като управленски инструмент се дефинират и

входящите параметрите за тези модели (например за модела за стойност под риск (value-at-risk) най-съществени са интервалът на доверителност и времевият хоризонт).

- **Осигуряване качество на данните:** Групата изгражда процеси, които да гарантират, че са спазени правилата и нормативните изисквания, коректното изпълнение на дефинираните процеси и високото качество на данните.

Вторият цикъл представлява практическата реализация на управлението на риска.

- **Рисков апетит:** При определянето на рисковия апетит на Групата, Управителният съвет дефинира размера на рисковите буфери, нивата на капиталовите съотношения и други глобални рискови индикатори. В допълнение, той поставя стратегическите насоки за развитие на бизнеса и риска и определя други рискови цели. Рисковият апетит предопределя естеството и степента на риска, които са приемливи за Групата и за нейните бизнес сегменти.
- **Рисков капитал:** След като е определена величината на риска, който Групата е готова да поеме, следва определянето на реалните възможности за поемане на такъв риск. Поради това, в началото на цикъла на управление на риска Групата планира размера на рисковия капитал, необходим за покриване на всички съществени рискове съгласно дефинирания рисков апетит и инициира необходимите корпоративни действия (например планира привличането на допълнителен акционерен капитал или подчинен срочен дълг).
- **Заделяне на рисков капитал:** В съответствие с дефинирания рисков апетит, Групата разпределя наличния рисков капитал по центрове на печалба като общ лимит за всички бизнес единици и видове рискове. Разпределеният рисков капитал представлява бюджета за риск на съответния център на печалба.
- **Превантивен контрол (лимита и ценообразуване):** На тази стъпка заделеният капитал допълнително се разпределя по индивидуални центрове на печалба/ресори/отдели и се трансформира в лимити за номинални стойности или други вид лимити (продуктови или индустриални концентрации и др. под.) така, че да се осигури целевия рисков профил. Накрая се определя себестойността на единица капитал, така че при всяка транзакция да може да се изчисли дали тя носи добавена стойност за акционерите или не.
- **Мониторинг и отчетност:** Прозрачната отчетна рамка е важен инструмент за ранно откриване на отклонения от рисковите цели (особено по отношение спазването на лимитите) и база за ефективен и ефикасен последващ контрол. Резултатите следва да са налични на определеното управленско ниво и в необходимата детайлност (напр. звената, поемащи риск и звената,

управляващи риска следва да се регулярно информирани за техните детайлни рискови позиции; висшият мениджмънт изисква по-агрегирани отчети.

- **Последващ контрол и оценка на резултатите:** Последващият контрол оценява дали дефинираните цели са достигнати и инициира корективни действия, в случай че рисковите цели не са постигнати. Оценката на резултатите (ключовите индикатори) в крайна сметка има за цел да идентифицира дали има нецелесъобразно от икономическа гледна точка поемане на риска, т.е. да намери оптималния баланс между риск и очаквана възвръщаемост.

5. Основни видове рискове

5.1. Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът от загуби в резултат на неблагоприятни промени в кредитоспособността на контрагентите.

Кредитният риск съпътства кредитните експозиции във всичките им форми. Той представлява рискът кредитополучателите да не са в състояние да покрият своите задължения (своевременно и/или в пълен размер) поради обявяване на несъстоятелност или поради друга причина. Освен това кредитният риск включва и потенциалната загуба при прехвърляне на кредити и влошаване на финансовото състояние на дружества, в които Групата има участия. Кредитен риск се отчита и при използваните техники за смекчаване на кредитния риск, тъй като е възможно приетото обезпечение да не е с достатъчна стойност в случай на неизпълнение.

Кредитният риск се категоризира в осем подвида:

- риск от неизпълнение и миграционен риск
- кредитен риск от контрагента;
- риск от концентрации;
- държавен риск;
- риск от капиталови участия;
- секюритизационен риск;
- остатъчен риск при кредитна защита;
- риск от разсейване при изкупени вземания.

Рискът от неизпълнение е рискът, кредитополучателят да не бъде в състояние да изпълни договорните си финансови задължения, поради настъпило неизпълнение.

Рискът от неизпълнение се материализира като неплащане или принудителна промяна на договорно определени плащания от страна на длъжника. Икономическата загуба при неизпълнение зависи от няколко фактора, включващи вида на продукта, подчиненост, наличие на гаранции, стойност на обезпечението.

Неизпълненията се отразяват в баланса/отчета за финансовото състояние на Групата посредством начислените провизии за обезценка или директни отписвания и по този начин имат ефект и върху отчета за дохода.

Миграционният риск представлява потенциалната загуба от изменения в справедливата стойност на експозициите, дължащи се на промени в рейтингите на кредитополучателите.

- Миграционният риск отразява вероятността даден кредитополучател с определен кредитен рейтинг да премине в друга рейтингова категория в края на даден период от време (рисков хоризонт).
- В случай че Групата оценява дадена експозиция по справедлива стойност и кредитното качество на кредитополучателя се влоши, то Групата понася икономически загуби, дори и да не е задължена да отрази тези загуби във финансовите си отчети.

Кредитният риск от контрагента е рискът контрагентът по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката.

Кредитният риск от контрагента е характерен за сделки с (извънборсови) дериватни инструменти, репо транзакции, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, маржин заемни сделки и транзакции с удължен сетълмент. Този вид кредитен риск се поражда от движения в пазарните цени и може да бъде свързан със случаи, когато експозицията нараства при намаляващо кредитно качество на контрагента. Обикновено кредитният риск от контрагента налага използването на специални техники за редуциране на риска (споразумения за нетиране, маржин плащания), които не са характерни за обичайната кредитна дейност.

Концентрационният риск в кредитния портфейл е рискът от настъпването на изключително големи загуби поради:

- неравномерно разпределение на експозициите между отделните контрагенти;
- корелационни ефекти между кредитополучателите или
- концентрации по сектори (индустрии или на географски принцип).

Концентрационният риск в кредитния портфейл може да бъде планиран предварително и да бъде част от бизнес стратегията на Групата като се използват предимствата на достъпа до информация.

При кредитирането в non-retail сегмента се прави разграничение основно между следните видове концентрации: към отделен контрагент/група свързани лица (гранулярност); концентрации поради икономическа свързаност между

контрагентите (микро-корелации); секторни концентрации (по индустрии и по географски региони).

При концентрации към отделен контрагент се следи дали дадено предприятие изпитва затруднения, ако друга свързана компания има такива и в този случай тези клиенти се класифицират като един отделен контрагент (група свързани лица). Микро-корелациите (т.нар. външни ефекти) имат по-слаби взаимозависимости, които не могат да бъдат обяснени от зависими от сектора фактори. Секторните концентрации описват най-слабата взаимозависимост, а именно принадлежността към даден икономически или географски сектор.

При кредитирането в сегмент Банкиране на дребно концентрации могат да се обособят по: видове продукти; общи продуктови характеристики; еднородни характеристики на клиентите.

Концентрация по видове продукти възниква, когато са предоставени предимно кредити от определена продуктова категория. Кредити в чужда валута или кредити с определена погасителна схема като общи продуктови характеристики повишават корелацията между кредитоспособността на клиентите. Кредитополучателите по такива експозиции са изложени на валутен риск, когато кредитополучателят няма достатъчно приходи/източници за генериране на доходи в същата чужда валута. Затова кредитите в чужда валута обвързват кредитоспособността на длъжниците към един и същи фактор (т.е. неблагоприятни промени на валутен курс) по подобие на други фактори при кредитирането на дребно. Еднородни характеристики на клиентите също могат да доведат до концентрации, например държава (при местожителство), професия, работодател (и в по-малка степен индустрията на работодателя).

Държавният риск е рискът от неизпълнение на чуждестранен контрагент в резултат на събития в съответната чужда държава, които биха оказали влияние върху кредитоспособността му.

Държавният риск в широк смисъл включва всички рискове, които са свързани с трансграничното кредитиране. Той обхваща трансферния риск (забрана за плащания от властите), обменен риск (ограничаване обмяната на валута) и мораторен риск.

Рискът от капиталови участия се поражда от намаляване стойността на дългосрочните капиталови участия на Групата.

Рискът от участия се дефинира като риск от намаляване на стойността на участията в собствен капитал, при който Групата притежава дял с по-дългосрочен интерес.

Рискът от капиталови участия и рискът от контрагента се влияят от едни и същи фактори: влошаването на финансовото състояние на дружеството, в чийто капитал Групата участва (влошаване на коефициентите за печалба, значително намаляване на резервите, фалит и т.н.), се отразява в понижаване на рейтинга на това

дружество. Допълнително, държавният риск също дава отражение върху участията в дружества от трети държави.

Секюритизационен риск– Групата понастоящем не участва в схеми за секюритизация на активи нито като инвеститор, нито като емитент.

Остатъчният риск при кредитна защита представлява рискът Групата да не успее да реализира финансовата равностойност на техниките, служещи за редуциране на кредитния риск, т.е. те да се окажат по-малко ефективни от очакваното.

Остатъчният риск при прилагане на техниките за редуциране на кредитния риск може да е вследствие на невъзможността на гаранта да реализира плащането навреме, понижаване стойността на приетото обезпечение или неефективна документация (правните рискове при техниките за смекчаване на кредитния риск се включват към този тип риск; всички останали правни рискове влизат в категорията на операционния риск).

Остатъчният риск при кредитна защита възниква и когато стойността на обезпечението или вероятността за изпълнение на гаранта са зависими от вероятността за изпълнение на длъжника. Този случай възниква при недобре структурирани сделки, например при такива, обезпечени със собствени акции. Рискът може да се прояви и когато кредитното качество на контрагента е в корелация с кредитоспособността на гаранта посредством общ макроикономически фактор.

Рискът от разсейване при изкупени вземания е рискът от загуби поради възможността размерът на вземане да бъде намалено заради парично или непарично задължение към длъжника.

Рискът от разсейване се проявява, когато емитирането на нов дълг непосредствено преди обявяването на клиент в неизпълнение може да доведе до намаляване на сумата, която би се получила от първоначалните кредитори по съществуващите дългове в случай на неизпълнение или реструктуриране на дълга.

Рискът от разсейване се прилага по отношение на изкупени вземания, т.е. това е рисков фактор например при търговски вземания или вземания по кредитни карти, емисии на ценни книжа, покрити с активи, при междудържавни дългови контракти. Рискът от разсейване възниква при позиции от търговския и банковия портфейл и се материализира в загуби в резултат от необходимостта за начисляване на допълнителни провизии или при осчетоводяванията по справедлива стойност.

5.2. Пазарен риск

Пазарният риск е рискът, възникващ в резултат от неочаквани и неблагоприятни промени на пазарните фактори, които влияят на приходите на Групата или на стойността на притежаваните от нея финансови инструменти. Тук се включват лихвените равнища, цените на ценните книжа и суровините, валутните

курсове, кредитните спредове (не се отнасят за промени в кредитното положение на длъжника/издателя), както и корелациите между тях. Негативното проявление на гореизброените фактори води до спад на пазарната стойност на активите на Групата.

Пазарният риск може да възникне от директна инвестиция в даден финансов инструмент, както и от инвестиция в продукт, чиято стойност зависи от изменението на стойността на пазарните фактори.

Пазарен риск възниква както от балансови, така и от задбалансови позиции на Групата, класифицирани както в Търговски (Оборотен) портфейл, така и в Банков портфейл. В зависимост от счетоводната категория и начина на отчитане, пазарният риск може да повлияе на нетния търговски резултат, лихвения доход или директно на капитала на банката.

Лихвеният риск е потенциалната загуба от неблагоприятни промени в справедливата стойност на лихвено чувствителните позиции след промяна на пазарните лихвени равнища. Лихвеният риск възниква при наличие на експозиция в лихвено чувствителни инструменти. Лихвен риск съществува и при наличие на дисбаланс в падежната структура на лихвеночувствителните пасиви и активи.

Потенциалната загуба от промяна в лихвените нива се калкулира при условие, че платежоспособността на длъжниците остава без съществена промяна.

В голяма степен потенциалната загуба се материализира от неблагоприятните движения на лихвените нива и промяна на формата на лихвената крива. Такова движение оказва влияние на отворените лихвени позиции на Групата и позиции, чието хеджиране не е ефективно.

Счетоводното проявление на лихвения риск може да бъде различно: може да намира отражение в понижен лихвен доход (от позиции като кредити или фин. инструменти, държани до падеж), намаление на търговския резултат (за инструменти в оборотен портфейл) и т.н.

Традиционно лихвеният риск може да бъде категоризиран на:

- Риск от промяна на лихвената крива (промяна на общите нива на лихвите, наклона и формата на кривата);
- Риск от разминаване в лихвената структура на вземанията и задълженията (произтича от несинхронизирана промяна, напасване на лихвите спрямо пазарните, за инструментите по пасива и актива на Групата);
- Базов риск (риск произтичащ от неперфектна корелация между лихвените равнища на различни инструменти, с еднакви по своята същност лихвени структури: срочност, честота на напасване на лихвата към пазара и т.н.);

- Опционен риск (стойност на лихвените опции, които са внедрени в стандартните инструменти или са закупени като самостоятелни инструменти в портфейла на Групата)

Риск от кредитния спред е рискът от негативни промени в стойността на позициите на банката в дългови инструменти в резултат на неочаквана промяна в кредитните спредове.

Рискът от кредитния спред възниква от промяната в рисковия апетит на инвеститорите, който оказва влияние на пазарната цена, водейки до стесняване или разширяване на кредитните спредове. При повишаване на вероятността издателят на дълговата ценна книга да не успее да изпълни задължението по изплащане на купонните си плащания, както и самата главница, пазарът оценява това с повишаване на дохода по дълговите му ценни книжа спрямо предполагаемата безрискова крива на доходността от негови облигации.

Валутният риск е рискът от негативни промени в стойността на позициите в чужда валута, породени от промени във валутния курс. Позициите в чужда валута /както и в злато/ носят валутен риск и имат незабавен ефект върху настоящите и потенциалните паричните потоци на Групата във валута различна от местната.

Стойността на портфейла е чувствителна на промени във валутните курсове, ако има позиции деноминирани в различна от базовата валута. Валутен риск се поражда както от Банков, така и от Търговски портфейл. Валутният риск се отразява в баланса и в отчета за доходите на Групата, тъй като нейните активи и пасиви подлежат на ежедневна преоценка.

Ценовият риск е риск от потенциална загуба от неблагоприятни движения на цените на акциите или другите преки или непреки инвестиции на Групата, които се класифицират в търговски портфейл. На този вид риск са изложени експозиции в акции, деривати върху акции или индекси, експозиции в договорни фондове и т.н.

За управлението на Пазарния риск в практиката са се наложили три основни VaR метода: вариация/ковариация, историческа симулация и Монте Карло симулация.

Стоков риск е рискът от потенциална загуба в следствие на неблагоприятни движения на цените на стоките, търгувани на борсите: метали, нефт, газ и др.

Риск от волатилността е рискът от потенциална загуба, причинена от неблагоприятни промени в стойността на даден инструмент в следствие на промяна в пазарните очаквания за бъдещи движения/промяна на цената в даден пазарен фактор.

Тази категория пазарен риск намира отражение най-вече в промяната на цената на инструменти, които имат асиметричен рисков профил, т.е. най-вече опциите.

В Групата пазарният риск се наблюдава и контролира чрез стриктно изградена система, съставена от лимити за валутен, лихвен, ценови риск и риск от кредитния спред. Лимитите за отворени позиции зависят от алокирания икономически капитал

за пазарен риск. Наред с VaR лимитите се прилагат т.нар. Лимити за чувствителност (BVP) и Stop Loss лимити. От месец октомври 2012 Групата въведе и т.нар. High Watermark S/L лимит с незабавен ефект, който заключва негативния ефект от преоценката и търговия до определен размер от най-високия постигнат резултат през годината за двата портфейла /Търговски портфейл и портфейл Други финансови активи/..

5.3 Ликвиден риск

Ликвидният риск произтича от трансформацията на срочната и валутната структура на активите и пасивите на Банката, например когато краткосрочни по своя характер пасиви /депозити/ се използват за финансиране на активи с по-дълга срочност /кредити/. В този случай, необходимостта от ликвидни средства в Групата /за покриване на изходящи парични потоци/ е възможно да превиши входящите парични потоци. Подобен проблем може да възникне и в случаите, когато валутите не са свободно конвертируеми една в друга и същевременно входящите парични потоци в дадена валута не са достатъчни, за да покрият изходящите парични потоци в същата валута. Това е рискът свързан с вътрешната дейност и управлението на банковия баланс. Ликвиден риск възниква и при невъзможността да се отговори адекватно на промените в пазарните условия, които повлияват върху способността активите да се трансформират бързо в налични пари и с минимални загуби от стойността им, включва също и невъзможността да се управляват непланирани намаления или промени в източниците на финансиране. Последното представлява риска, свързан с външната икономическа и пазарна обстановка.

За целите на управлението на ликвидния риск Групата разграничава следните видове ликвиден риск:

- краткосрочен ликвиден риск;
- риск при осигуряване на финансирането.

Краткосрочен ликвиден риск -Този вид риск се дефинира като риск от загуби, породени от непредвидено несъответствие на входящи и изходящи парични потоци (например при масово теглене на депозити или криза в кредитирането).

Управлението на краткосрочния ликвиден риск се базира на структурни ограничения, както и на активно наблюдение и внимателен анализ на бъдещите входящи и изходящи парични потоци в падежните интервали. В случай на "отварянето" на т.нар. ликвидни дисбаланси в зависимост от значимостта им и времевия хоризонт, се задействат процедури и планове за справяне със ситуацията.

Краткосрочният ликвиден риск се измерва на база традиционния подход за калкулиране на ликвидните дисбаланси за даден период и валута.

Ликвидните дисбаланси се изчисляват на база входящите и изходящите парични потоци от балансови и задбалансови позиции, пораждащи движение на парични

средства. От гледна точка на управлението на ликвидността обаче от изключителна важност е да се направи разлика между планираните (договорените) парични потоци и реалните такива. Разграничаването на тези две категории прави управлението на ликвидността много комплексно. От една страна, следва да се вземат предвид всякакви съществени отклонения от предварително договорените изходящи парични потоци (част от депозитите например могат да бъдат подновени или да бъдат изтеглени предсрочно), а от друга трябва внимателно да се обмисли несигурността присъща за входящите парични потоци. Ситуацията се усложнява допълнително, когато става въпрос за активи и пасиви без конкретна дата на падеж. Паричните потоци на последните могат да бъдат прогнозирани на база поведенчески модели на клиентите. Целта на разработването на подобни модели е да се предскажат реалните парични потоци, които от своя страна се използват в процеса на калкулирането на ликвидните дисбаланси.

Резултатите взимат предвид специфични особености и историческите наблюдения върху позициите на всяка банка от Групата.

Ликвидните дисбаланси в т.ч. приетите "salability" и "stickiness" съотношения, са обект на стриктно следене и ограничения. Наред с това, за кумулативните ликвидни дисбаланси при сценарий „Действащо предприятие“, като процент от балансовото число, са въведени лимитни ограничения по падежни интервали.

За да осигури ефективно управление на ликвидността по време на криза, Банката провежда стрес – тестове, които показват готовността и способността ѝ да се справи със стресови ситуации както по отношение на пазарната среда, така и по отношение на вътрешно присъщи ликвидни шокове. За да оцелее при такива шокове, Банката структурира и поддържа ликвидни буфери, под формата на пари в наличност и други ликвидни активи, които са предназначени да осигурят период на оцеляване от минимум 30 дни както на общо ниво, така и за всяка значима валута поотделно.

С оглед осигуряване навременна ликвидност при настъпване на ликвидна криза, Групата се стреми към постоянно подобряване на съотношението си на общия размер високо ликвидни активи към общия размер на пасивите.

Ликвидните активи на Групата включват паричните средства и паричните салда при Централната банка, средствата по разплащателни сметки в други банки и междубанковите депозити до 7 дни, търгуемите дългови ценни книжа, издадени от централни правителства или централни банки, държавните съкровищни бонове и облигации на Правителството на Република България, търгуемите дългови ценни книжа, издадени от институции с първокласен кредитен рейтинг, търгуемите дългови ценни книжа, издадени от международни банки за развитие и международни организации. В ликвидните активи не се включват предоставените като обезпечение активи. Сумата на заложените активи към 31 декември 2014 г. и към 31 декември 2013г. е съответно 397 млн. лева и 237 млн. лева.

Табл. 1 Съотношение на ликвидните активи към общите привлечени средства.

	2014	2013
Средна стойност за периода	29.9%	24.3%
Максимална стойност за периода	35.6%	29.2%
Минимална стойност за периода	24.9%	21.5%
Към 31 декември	35.6%	27.1%

За контролиране проявлението на краткосрочния ликвиден риск, Банката поддържа препоръчаните като минимално изискуеми ликвидни активи към клиентската база в размер на 20% . Стойността на ликвидните активи се следи на ежедневна база като **за целия период от въвеждането на този показател (Март 2012) до края на 2014г. не е бил нарушаван.**

Табл. 2 Съотношение на ликвидните активи към депозитната база

	2014	2013
Средна стойност за периода	36.1%	29.0%
Към 31 декември	42.2%	32.7%

В съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013, в рамката за управление на ликвидния риск е включен и коефициента на ликвидно покритие (LCR), измерващ способността на Банката да посрещне ликвидните си нужди в условията на неблагоприятен сценарий в продължение на 30 дни.

На тримесечна база се следи и Нетния коефициент на стабилно финансиране (NSFR), поставящ акцент върху наличността на достатъчно средносрочно и дългосрочно финансиране.

Банката се стреми да поддържа съотношения на нива, надвишаващи изискуемия регулаторен минимум от 100%, като през 2014 година този лимит не е бил нарушаван.

Като допълнение на цялостната рамка за управление на ликвидността, Банката разработва система от ранни индикатори, която цели своевременно идентифициране на възможни ликвидни затруднения. По този начин се постига оптимална ефективност на приложимите мерки за противодействие.

Разработени са и планове за извънредни ситуации като неразделна част от инструментариума за справяне с неблагоприятни условия.

Планът за преодоляване на ликвидна криза описва ролята на различните отдели; събитията водещи до обявяване или отменяне на ликвидна криза, респективно нейното ниво (дефинирани са три нива) и възможните действия за справяне с влошена обстановка. Плановете включват ясно дефиниране на задачите и отговорностите на отделните звена, както и на информационните и комуникационните потоци в Групата.

Банката подготвя и План за възстановяване съгласно изискванията на Наредба № 7 на БНБ и Директива 2014/59/ЕС.

Планът включва пакет от индикатори за ранна сигнализация, предназначени за разпознаване на първите признаци на стресови ситуации, както и набор от мерки, които биха могли да се предприемат за запазване на стабилната позиция на Банката в дългосрочен хоризонт.

Rиск при осигуряване на финансиране/Rиск от покачване на цената на ресурса

Този риск се проявява, когато е налице необходимост да се набави „ликвидност“ при по-неблагоприятни условия, произтичащи например от промяна на кредитния спред на Банката. Това би довело до съществено увеличение на разходите за финансиране на дейността. .

Тъй като присъждането на рейтинг се прави от рейтингови агенции, Групата управлява този вид риск като се фокусира на елементите, оказващи влияние на оценката на агенциите:

- генериране на устойчива доходност;
- ограничаване на възможността да не бъдат постигнати предварително набелязаните резултати;
- осигуряване устойчивост на Групата в съответствие с предварително дефинирания целеви рейтинг.

На групово ниво се прилагат количествен и качествен инструментариум от показатели, които служат за целеполагане и наблюдение на способността на Групата да генерира доход.

Групата остойностява този тип риск посредством VaR модел (стойност под риск с период на държане от 1 год. и интервал на доверителност 99,92 %), целящ да измери потенциалната загуба от затварянето на текущите отворени ликвидни дисбаланси (над 1 год.) на по-висока цена. От тук следва, че Рискът от финансиране зависи от следните компоненти:

- Ликвидните дисбаланси на Групата за всеки отделен падежен интервал;
- Бъдещите, хипотетични разходи, необходими за набавяне на финансиране за покриване на ликвидните дисбаланси.

Групата изготвя всяка година план за осигуряване на ресурс и стратегия за следващите три календарни години.

Специално внимание се отделя на осигуряването на диверсифицирана база на финансиране.

С цел да се намали ликвидния риск, Групата разработва Стратегия за Финансиране, която позволява по-гъвкаво управление на ликвидността в рамките на годината.

Цялата рамка и инструментариум за управление на ликвидния риск са надлежно описани във вътрешните процедури и политики Групата. Те се актуализират регулярно или когато обстоятелствата налагат това.

В съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013, в рамката за управление на ликвидния риск е включено и съотношението на ливъридж като средноаритметичната стойност на месечните данни за тримесечието (в съответствие с чл. 429, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013).

Коефициент на ливъридж	Отношение на ливъридж, 31.10.2014г.	Отношение на ливъридж, 30.11.2014г.	Отношение на ливъридж, 31.12.2014г.	Коефициент на ливъридж, 31.12.2014г.
Коефициент на ливъридж – при използване на напълно въведено определение на капитал от първи ред	13.26%	12.61%	11.02%	12.30%
Коефициент на ливъридж – при използване на преходно определение на капитал от първи ред	13.45%	12.79%	12.18%	12.81%
Индикативна стойност				3%

5.4 Операционен риск

Операционният риск е рискът от загуби, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития.

Определението за операционен риск обхваща правния риск, но изключва стратегически и репутационен риск. Правният риск включва – но не се ограничава до – експозиции във връзка с глоби, наказания или надзорни санкции, както и от уреждане на частноправни спорове. Тези аспекти от правния риск, както и рискът, свързан с използването на модели (рискът, че моделите, използвани за управлението на риска в Групата или тяхното приложение, биха могли да не бъдат подходящи за постигане на набелязаните цели) са включени като подкатегории на операционния риск.

6. Структура и организация на функциите по управление на риска

Звената за управление на риска в Групата имат за цел да оптимизират рисковия профил на управляваните от тях портфейли, съблюдавайки дефинираните рискови категории. Те развиват, определят и прилагат инструменти, параметри и методология за анализи на бизнес транзакциите и управление на рисковете на дадения портфейл. Отговорните служители на звената по управление на риска участват активно в процеса по установяване на процедури, прилагани при процеса на поемане на определена категория риск.

В Групата съществува сложна система от отчети и анализи, част от които дават обобщен поглед върху рисковия профил на Групата, а други са специализирани и фокусирани върху конкретни видове риск или рискови фактори. Тази система

непрекъснато се обновява чрез нови отчети, за да посреща нарастващите нужди на Ръководството от специфична аналитична информация според развитието на пазарите и икономическата действителност. Адресатите на тези доклади са както Управителния съвет, така и колективните органи /комитети/, носещи отговорност за управлението на определен набор от рискове, а така също и директори на дирекции/началници на отдели. Честотата на изготвянето на докладите варира от ежедневна до тримесечна и годишна база според нивото на детайлизация на информацията в тях.

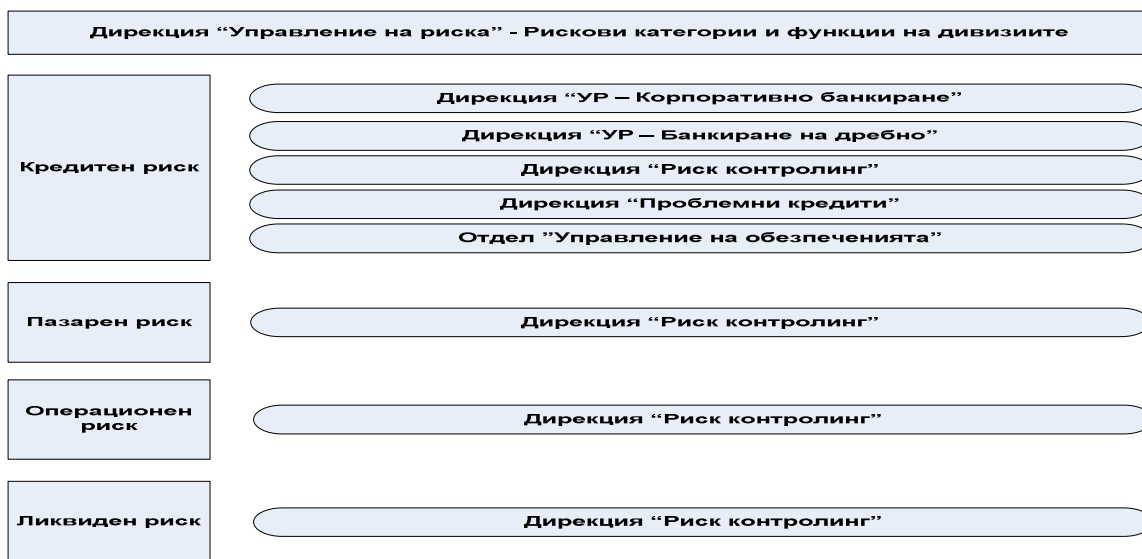
6.1. Функционална структура към Изпълнителен Директор с ресор Управление на риска

Подразделенията в структурата на Изпълнителния Директор с ресор Управление на риска имат за цел да оптимизират рисковия профил на портфейлите, които управляват, във всяка от дефинираните по-горе рискови категории. Техните основни задачи са свързани с разработването, определянето и прилагането на инструменти и методологии за анализиране на рисковете при бизнес транзакциите и управлението на портфейли. Съществена част от тяхната дейност е свързана и с определянето на процедури за застраховане срещу рискове.

Най-важните задължения и отговорности, които се изпълняват от различни отдели за управление на риска (разделени на различни рискови категории: пазарен риск, кредитен риск, операционен риск и ликвиден риск) са:

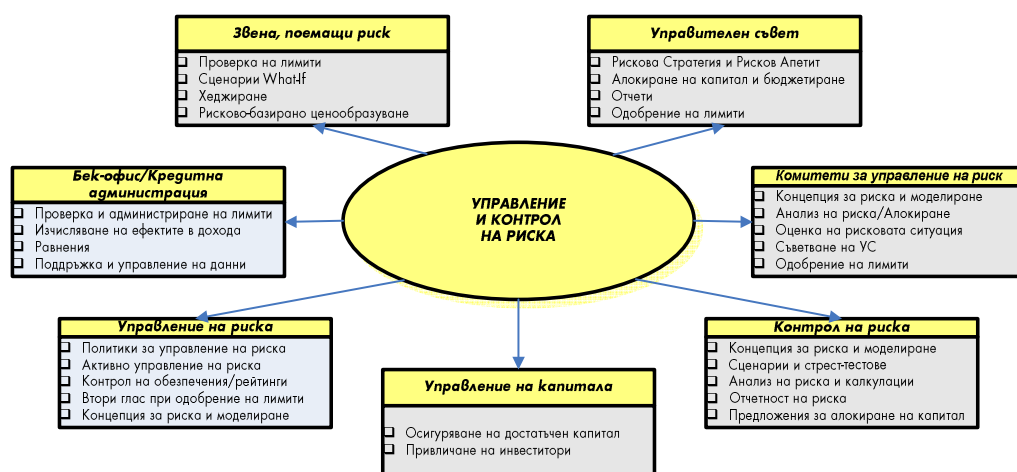
- Изготвяне и следене за спазването на съответната политика за управление на риска;
- Разработване, определяне и изпълнение на методи и процеси за управление на риска (рейтингови модели, оценка на обезпеченията и др.);
- Следят стандартите, политиката и методологията за управлението на риска да се спазват от всички бизнес управления и отдели;
- Отговарят за алокацията на лимитите по различните бизнес управления и одобряването на лимити от определените компетентни органи;
- Участват активно в процеса на одобрение на нови продукти;
- Имат последващ, санкциониращ глас при съответни бизнес решения (напр. при рейтинг на клиенти);
- Извършват активно управление на риска (управление на портфейли, редуциране на риска, диверсификация и анализ на риска портфейл) при спазване на предварително определения рисков апетит на Групата.
- Извършват периодичен мониторинг и докладване на рисковия профил на Групата.

Структурата по-долу показва функционалното разпределение на различните отдели/дирекции по управление на риска в зависимост от категорията риск, която те управляват:

Най-основните отговорности, типични за всички звена по управление на риска, са:

- Адаптиране, развиване и прилагане на Груповите директиви на Райфайзен Банк Интернешънъл и местните политики и правила а управление на риска;
- Развиване, определяне и прилагане на методологии и процеси за управление на риска (рейтингови модели, оценка на обезпеченията, нива на компетентност и т.н.);
- Контролират за това всички стандарти по отношение на методите за управление на риска, политиките, практиките и съответния инструментариум да са приложени по отношение на всички бизнес звена;
- Одобрение на новите продукти;
- Прилагане на принципа на четирите очи при одобрение на лимити, рейтинги и т.н.
- Активно управление на риска (управление на портфейли, редуциране на риска, диверсификация и портфейлен анализ), съблюдавайки одобрения бюджет.

6.2. Комитети за управление на риска

Комитетите обединяват лица от всички звена, свързани с управлението на риска. Заседанията се провеждат регулярно и на тях се вземат решения на теми, свързани с управлението на риска. На ниво група функционират следните комитети:

Комитетът за управление на активите и пасивите е отговорен за цялостното управление на баланса на Групата. Той наблюдава лихвените равнища и ликвидността. По-подробно описание на компетенциите и организационната структура на комитета са представени в *Правилника за дейността на Комитета за управление на активите и пасивите* и в съответните вътрешни документи, регламентиращи пазарния и ликвидния риск.

Кредитният комитет има правомощията да одобрява лимити и кредитни ревюта за Групата. Кредитните експозиции/лимити, надвишаващи локалните правомощия на Групата, се отнасят за одобрение от Надзорния съвет.

Комитетът по управление на операционния риск се явява специализиран вътрешен орган на ръководството на Групата в областта на управлението и контрола на операционния риск.

Комитет по проблемни кредити е компетентен орган за управлението на рисковите експозиции с присъден рисков статус „проблемен“ (workout) съгласно Системата за ранни предупредителни сигнали..

Управителният съвет носи основната отговорност по отношение на управлението на риска. УС определя политиката и стратегията за риска на Групата и взема решение за всички предложения на съответния комитет за управление на даден вид риск (например заделяне на капитал и бюджетиране, одобрение на лимити и други).

Риск комитетът на Райфайзенбанк е отговорен за всеобхватното наблюдение, одобрение и оценка на дейностите на Групата, свързани с управлението на риска. Детайлна информация за функциите и компетенциите на комитета са представени в Правилата за работа на Риск Комитета.

7. Структура и елементи на капиталовата база

Регулаторният капитал на Групата е структуриран в два реда:

- Капитал от първи ред – акционерен капитал и резерви
- Капитал от втори ред – квалифициран подчинен дълг

Регулаторният капитал се намалява със следните елементи:

- Нематериални дълготрайни активи
- Отсрочени данъчни активи, които се основават на бъдеща печалба и не произтичат от временни разлики
- Недостиг на провизии спрямо очакваните загуби при прилагане на вътрешнорейтинговия подход

Приспаданията от регулаторния капитал на Банката са в съответствие с преходните разпоредби за 2014 г. съгласно Наредба № 7 на БНБ и Регламент (ЕС) 575/2013.

Табл. 3 Структура и елементи на капиталовата база

Наименование	Сума в хил. лв.
СОБСТВЕН КАПИТАЛ	1 151 476
КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	817 940
БАЗОВ СОБСТВЕН КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	817 940
<i>Капиталови инструменти, допустими като базов собствен капитал от първи ред</i>	603 448
<i>Неразпределена печалба</i>	267 500
<i>Натрупан друг всеобхватен доход</i>	-36
<i>(-) Други нематериални активи</i>	-8 773
<i>(-) Отсрочени данъчни активи, които се основават на бъдеща печалба и не произтичат от временни разлики, нетно от свързаните данъчни пасиви</i>	-4 033
<i>(-) Недостатъчни корекции за кредитен риск спрямо очакваните загуби при вътрешнорейтинговия подход</i>	-73 665
<i>Други преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред</i>	69 983
<i>Елементи на или приспадания от базовия собствен капитал от първи ред - други</i>	-36 484
КАПИТАЛ ОТ ВТОРИ РЕД	333 536
<i>Капиталови инструменти и подчинени заеми, приемливи като капитал от втори ред</i>	363 002
<i>Други преходни корекции на капитала от втори ред</i>	-29 466

8. Капиталови изисквания

Считано от 01 Ноември 2014 г., Райфайзенбанк България получи официално одобрение да използва вътрешнорейтингов подход при управлението и измерването на кредитния риск, съгласно изискванията на най-съвременните банкови регулации, а именно Регламент 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета. По отношение на пазарен риск и операционен риск банката прилага стандартизиран подход.

Рисково-претеглените активи се измерват според класа на дадена експозиция, отчитайки присъщия кредитен, пазарен и лихвен риск, както и наличните обезпечения или гаранции. Подобен е и подходът за определяне рисково-

претеглените стойности на задбалансовите ангажименти, които се коригират с конверсионни фактори за дадения клас ангажимент, с цел отразяване условността на потенциалната загуба.

Капиталовите изисквания за кредитен риск обхващат кредитен риск, риск от контрагента и риск от разсейване на банковия портфейл и свободни доставки.

Капиталовите изисквания за пазарен риск обхващат пазарния риск на търговския портфейл, валутния и стоковия риск за цялостната дейност.

От началото на 2012 Групата прилага за регулативни цели Стандартизирания подход за изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск.

През отчетната финансова година Групата е спазвала всички изисквания за регулаторен капитал и е поддържала капиталовата си адекватност над минималните регулаторни изисквания. В таблицата по-долу са представени капиталовите изисквания за кредитен, пазарен и операционен риск към 31 декември 2014 година. Текущата капиталова адекватност на Групата е значително по-висока от регулаторно изискваната. Капиталовата адекватност на Групата към 31 декември 2014 година е 36.69%.

Табл. 4 Капиталови изисквания по основни рискове и класове експозиции

Обозначение	Сума в хил. лв.
ОБЩ РАЗМЕР НА КАПИТАЛОВИТЕ ИЗИСКВАНИЯ	251 027
РАЗМЕР НА КАПИТАЛОВИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА КРЕДИТЕН РИСК, КРЕДИТЕН РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА И РИСК ОТ РАЗСЕЙВАНЕ И СВОБОДНИ ДОСТАВКИ	209 291
Стандартизиран подход	4 857
Класове експозиции при стандартизирания подход с изключение на секюритизиращи позиции	4 857
Централно правителство или централни банки	0
Регионални правителства или местни органи на власт	0
Субекти от публичния сектор	0
Многостранни банки за развитие	0
Международни организации	0
Институции	0
Предприятия	74
На дребно	939
Обезпечени с ипотека върху недвижими имоти	129
Експозиции в неизпълнение	55
Позиции, свързани с високо рискови експозиции	0
Покрити облигации	0
Вземания от институции и предприятия с краткосрочна кредитна оценка	0
Предприятия за колективно инвестиране (ПКИ)	0
Капиталови инструменти	0
Други позиции	3 661
Секюритизиращи позиции по стандартизирания подход	0

от които: пресекуритизация	0
Вътрешнорейтингов подход	204 434
Вътрешнорейтингови подходи, когато не се използват собствени оценки за загуба при неизпълнение и конверсионни коефициенти	132 804
Централно правителство и централни банки	3 994
Институции	17 349
Предприятия - МСП	74 082
Предприятия – Специализирано кредитиране	1 874
Предприятия - други	35 505
Вътрешнорейтингови подходи, когато се използват собствени оценки за загуба при неизпълнение и/или конверсионни коефициенти	71 478
На дребно – МСП обезпечени с недвижими имоти	10 653
На дребно – други, различни от МСП, обезпечени с недвижима собственост	24 878
На дребно – квалифицирани револвиращи	3 332
На дребно – други МСП	3 604
На дребно – други, различни от МСП	29 010
Капиталови инструменти по вътрешнорейтинговия подход	152
Секюритизиращи позиции по вътрешнорейтинговия подход	0
От които: пресекуритизация	0
Други активи, които нямат характер на кредитни задължения	0
ОБЩ РАЗМЕР НА КАПИТАЛОВИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОЗИЦИОНЕН, ВАЛУТЕН И СТОКОВ РИСК	1 639
ОБЩ РАЗМЕР НА КАПИТАЛОВИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОПЕРАЦИОНЕН РИСК	40 095
Подход на базисния индикатор за операционен риск	0
Стандартизиран / Алтернативен стандартизиран подход при операционния риск	40 095
Усъвършенствани подходи за измерване на операционния риск	0
ОБЩ РАЗМЕР НА КАПИТАЛОВИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ РИСКА ОТ КОРЕКЦИЯ НА КРЕДИТНАТА ОЦЕНКА	2
Усъвършенстван подход	0
Стандартизиран метод	2
Въз основа на метода на първоначалната експозиция	0

9. Експозиции към кредитен риск от контрагента

Кредитният риск от контрагента възниква при сделки с дериватни инструменти, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, маржин заемни сделки, транзакции с удължен сетълмент и представлява рискът контрагентът по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката.

Групата заделя капитал за кредитен риск от контрагента, произтичащ от сделките с деривати и репо-сделки, използвайки метода на пазарната оценка, съгласно чл. 274 от Регламент (ЕС)575/2013.

Групата използва редица политики и практики за редуциране на кредитния риск от контрагента. Най-традиционният начин за кредитна защита е приемане на обезпечения. Групата приема правила за установяване на допустими класове обезпечения или кредитни защиты.

Основните видове обезпечения, признати от Групата са:

- ипотека на недвижим имот;
- парични депозити;
- залог върху търговски активи, като например машини и съоръжения, инвентар и вземания;
- банкови гаранции;
- портфейлни гаранции, издадени от първокласни международни или национални институции;
- залог на финансови инструменти, като например дългови или капиталови ценни книжа.

Дългосрочни финансираня и кредити на корпоративни клиенти обичайно са обезпечени, докато потребителски кредити на физически лица обикновено са необезпечени. Също така, за минимизиране на загубата по кредити, Групата може да изисква допълнително обезпечение от кредитополучателя при настъпване на индикация за влошаване на съответното вземане.

10. Експозиция към кредитен риск и обезценка

Към всяка дата на изготвяне на отчета за финансовото състояние се извършва преглед на финансовите активи за наличие на индикации за обезценка. В случай че такива индикации са налице, се определя възстановимата стойност на актива.

Групата оценява и класифицира рисковите си експозиции по кредити и вземания, възникнали при Групата, когато са налице обективни доказателства за влошаване след първоначалното признаване на актива и когато това влошаване влияе върху бъдещите парични потоци и това влияние може да бъде надеждно измерено. Обективни доказателства биха могли да бъдат просрочие на плащания по лихви и главници, неизпълнение на условия по договора за кредит, реструктуриране на дълга при условия, които да са съобразени със затрудненото финансово състояние

на длъжника, индикации за несъстоятелност или фалит на длъжника. Кредитите се оценяват и класифицират въз основа степента на кредитен риск, срока на забавата на изискуемите суми по тях, оценката на финансовото състояние на длъжника и източниците за изплащане на неговите задължения. Когато Групата има повече от една кредитна експозиция към лица, които могат да се разглеждат като носители на общ риск, тези експозиции се класифицират в групата на лицето с най-висока степен на риск.

Групата формира провизии за загуби от обезценка, които се формират за конкретно определени експозиции, както и на портфейлна основа. Всички индивидуално значими финансови активи се разглеждат за индивидуална обезценка. Всички индивидуално значими активи, които не са обезценени на индивидуална база, се оценяват на портфейлна основа, дали е възникнала загуба, която все още не е проявена. Активи, които не са индивидуално значими се оценяват на портфейлна основа, като се обединяват в групи със сходни характеристики. За определяне обезценката на портфейлна основа, Групата използва статистически модели на исторически данни за развитието на степента на неизпълнение, период на възстановяване на просрочия и възникналата загуба, коригирана с очакванията на ръководството спрямо настоящите икономически условия и кредитна задлъжнялост. Степента на просрочия и загуби, както и очаквания период на възстановяване на просрочията се сравняват периодично с фактическите данни, за обезпечаване на тяхното уместно прилагане.

В случай, че дадено вземане е обявено за несъбираемо, то се отписва срещу заделената провизия. Тези вземания се отписват след като са приключили всички необходими процедури и е определен размерът на загубата.

10.1. Обезценка на експозиции към физически лица и микро фирми

Групата формира индивидуална провизия за загуба от обезценка се заделя в размер на 100% от експозицията след приспадане стойността на обезпечението от тип ипотека на жилищен имот, в следните случаи:

- експозицията е просрочена повече от 180 дни;
- експозицията е идентифицирана като несъбираема.

Обезценка, която не може да бъде определена за експозиции на дребно на индивидуална основа, би могла да бъде *идентифицирана на портфейлна база*, за портфейли със сходни характеристики. Поради това всички вземания, за които все още не съществуват обективни доказателства за индивидуална обезценка, се включват в група от сходни финансови активи за определяне на портфейлна обезценка. Провизиите за загуби от обезценка на портфейлна основа се базират на исторически опит за активи със сходни кредитни характеристики (продукт, категория на клиента, вид обезпечение, просрочие), отчитайки текущото състояние на портфейла. Вземания, които са обезценени на индивидуална основа и за които съществуват обективни доказателства за обезценка, се изключват от портфейлната

обезценка, но те са база за съставяне на модел на исторически данни за загуби, посредством който да се определи портфейлната провизия.

10.2. Обезценка на експозиции към корпоративни клиенти

Експозициите към корпоративни клиенти се оценяват и класифицират на база степента на кредитен риск, срокът на забава на плащания по дълга, оценката на финансовото състояние на кредитополучателя и източниците на парични потоци за погасяване на дълга. В Групата функционира система за ранни предупредителни сигнали, която има за цел идентифицирането на експозициите с индикации за потенциална обезценка.

Групата формира индивидуални провизии за загуби от обезценка за конкретно определени експозиции за разликата между балансовата стойност от предходния отчетен период на рисковата експозиция и нейната възстановима стойност към отчетния период. Възстановимата стойност на рисковата експозиция се определя, като договорените парични потоци се намаляват с процент за риск от загуби в зависимост от рисковата категория на длъжника и установените очаквани парични потоци се дисконтират чрез прилагане на съответния ефективен лихвен процент. Обичайно, краткосрочните вземания не се дисконтират.

Провизии за загуби от обезценка на портфейлна основа се определят за покриване на съществуващи загуби от обезценка, които не могат конкретно да бъдат определени за всеки отделен кредит в размери в съответствие с приетата политика на Групата. Политиката на Групата за определяне на загуби от обезценки на портфейлна основа определя правилата за намаляване на балансовата стойност на портфейл от идентични кредити до тяхната възстановима стойност към датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Съгласно възприетата политика, експозициите към големи корпоративни клиенти и експозициите към малки и средни предприятия, за които не е установена индивидуална обезценка, се групират в отделни пулове на база на присъдения им рейтинг по вътрешно-банковите рейтингови модели. Измерител на степента на обезценка на всеки един пул от експозиции е т.нар. historic default rate (историческо ниво на неизпълнение) за съответния рейтингов клас. Параметърът се изчислява като усреднено отношение между броя на контрагентите, които в края на периода на наблюдение са изпаднали в състояние на неизпълнение (default) и общия брой на контрагентите от съответния рейтингов клас. Периодът на наблюдение е 12 месеца, а усредняването се извършва върху 5 последователни 12-месечни периода, и включва само клиенти, които имат експозиции в началото и в края на периодите. Размерът на портфейлната обезценка представлява произведение от нетната кредитна експозиция, след приспадане на ликвидните обезпечения, нивото на неизпълнение, съответстващо на рейтинговия клас, в който попада контрагентът по експозицията и степента на несъбираемост на необезпечената част на експозицията. Поради липса на достатъчно собствени исторически данни за възстановените суми по експозиции в неизпълнение, Групата прилага оценката за несъбираемост на необезпечени експозиции на Банката-майка, която е 45%.

Табл. 5 Обща сума на експозициите след счетоводни прихващания и без отчитане на ефектите от редуцирането на кредитен риск за различните класове експозиции (в хил. лв.)

Класове експозиции	Балансови експозиции	Провизии	Задбалансови експозиции	Провизии по задбалансови ангажименти
Централни правителства или централни банки	1,390,458	-	83	-
Регионални правителства или местни органи на власт	0	0	-	-
Многостранни банки за развитие	80,421	-	-	-
Институции	-	-	-	-
Експозиции към предприятия	1,434	18	249	-
Експозиции на дребно	30,718	2,339	36,083	-
Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	3,831	4	1,924	-
Експозиции в неизпълнение	2,169	1,415	47	-
Други позиции	217,858	-	-	-
<i>Стандартизиран подход - ОБШО</i>	1,726,889	3,776	38,386	-
Централни правителства и централни банки	118,919	-	-	-
Институции	444,464	1	20,674	0
Предприятия - МСП	1,324,557	106,105	654,249	640
Предприятия - Специализирано кредитиране	54,893	4,917	3,029	-
Предприятия - Други	678,185	101,185	579,762	3,160
Експозиции на дребно – МСП, обезпечени с недвижима собственост	279,959	18,164	26,517	-
Експозиции на дребно – обезпечени с недвижима собственост различни от МСП	778,164	56,622	2,231	-
Експозиции на дребно – допустими за револвиращи такива експозиции	64,854	8,392	97,208	-
Експозиции на дребно – Други МСП	99,958	2,938	22,992	-
Експозициите на дребно – Други различни от МСП	626,368	23,772	2,028	-
Капиталови инструменти	2,287	-	-	-
<i>Вътрешнорейтингов подход - ОБШО</i>	4,472,608	322,096	1,408,690	3,800
ОБШО	6,199,497	325,872	1,447,076	3,800

Табл. 6 Географско разпределение на експозициите, разграничени на значими региони по съществени класове експозиции (в хил. лв.)

Класове експозиции	Общо балансови експозиции		Европейски съюз еврозона		Европейски съюз извън еврозоната		Европа		Северна Америка		Южна Америка		Азия		Африка		Австралия	
	Общо балансови експозиции	Общо Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии
	Балансови експозиции																	
Централни правителства или централни банки	1,390,458	-	66,627	-	1,323,831	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Регионални правителства или местни органи на власт	0	0	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Многостранни банки за развитие	80,421	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Институции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции към предприятия	1,434	18	-	-	1,434	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно	30,718	2,339	159	32	30,495	2,268	12	7	3	3	0	0	48	28	0	0	0	0
Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	3,831	4	-	-	3,831	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции в неизпълнение	2,169	1,415	9	8	2,155	1,402	2	2	-	-	-	-	3	3	0	0	-	-
Други позиции	217,858	-	0	-	217,857	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Стандартизиран подход - ОБЩО	1,726,889	3,776	66,795	40	1,579,604	3,692	14	9	3	3	0	0	51	31	0	0	0	0
Централни правителства и централни банки	118,919	-	-	-	118,919	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Институции	444,464	1	280,867	0	157,226	0	4,583	-	349	-	-	-	1,439	-	-	-	-	-
Предприятия - МСП	1,324,557	106,105	17	0	1,324,540	106,104	-	-	1	0	-	-	0	0	-	-	-	-
Предприятия - Специализирано кредитиране	54,893	4,917	-	-	54,893	4,917	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предприятия - Други	678,185	101,185	18,013	32	636,908	101,123	41	1	23,052	24	43	2	112	3	16	0	-	-
Експозиции на дребно – МСП, обезпечени с недвижима собственост	279,959	18,164	-	-	279,818	18,164	141	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Експозиции на дребно – обезпечени с недвижима собственост различни от МСП	778,164	56,622	1,053	2	776,360	56,586	99	0	59	-	43	0	531	33	19	0	-	-
Експозиции на дребно – допустими за револвиращи такива експозиции	64,854	8,392	142	53	64,623	8,333	23	2	0	-	6	-	59	4	2	-	-	-
Експозиции на дребно – Други МСП	99,958	2,938	-	-	99,921	2,938	36	0	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Експозициина на дребно– Други различни от МСП	626,368	23,772	99	0	625,620	23,757	147	0	37	0	57	0	381	14	27	0	-	-
Капиталови инструменти	2,287	-	1	-	2,286	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вътрешнорейтингов подход - ОБЩО	4,472,608	322,096	300,191	88	4,141,114	321,923	5,070	3	23,498	24	148	2	2,524	54	64	0	-	-
ОБЩО	6,199,497	325,872	366,987	128	5,720,718	325,615	5,084	12	23,502	27	148	3	2,575	85	64	1	0	0

Класове експозиции	Общо балансови експозиции		Европейски съюз еврозона		Европейски съюз извън еврозоната		Европа		Северна Америка		Южна Америка		Азия		Африка		Австралия	
	Общо балансови експозиции	Общо Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии	Балансова Стойност	Провизии
	Забалансови експозиции																	
Централни правителства или централни банки	83	-	-	-	83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Регионални правителства или местни органи на власт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Многостранни банки за развитие	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Институции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции към предприятия	249	-	-	-	249	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно	36,083	-	698	-	35,317	-	12	-	-	-	-	-	56	-	1	-	-	-
Обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти	1,924	-	-	-	1,924	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции в неизпълнение	47	-	-	-	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други позиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Стандартизиран подход - ОБЩО</i>	38,386	-	698	-	37,620	-	12	-	-	-	-	-	56	-	1	-	-	-
Централни правителства и централни банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Институции	20,674	0	14,725	-	5,949	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предприятия - МСП	654,249	640	-	-	654,238	640	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предприятия - Специализирано кредитиране	3,029	-	-	-	3,029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предприятия - Други	579,762	3,160	3,747	2	556,178	3,158	-	-	19,837	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно – МСП, обезпечени с недвижима собственост	26,517	-	-	-	26,517	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно – обезпечени с недвижима	2,231	-	-	-	2,231	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

собственост различни от МСП																		
Експозиции на дребно – допустими за револвиращи такива експозиции	97,208	-	191	-	96,764	-	126	-	1	-	3	-	123	-	0	-	-	-
Експозиции на дребно – Други МСП	22,992	-	-	-	22,989	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Експозициина на дребно– Други различни от МСП	2,028	-	-	-	2,028	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Капиталови инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Вътрешнорейтингов подход - ОБШО</i>	1,408,690	3,800	18,662	2	1,369,923	3,798	128	-	19,849	-	3	-	124	-	0	-	-	-
ОБЩО	1,447,076	3,800	19,361	2	1,407,543	3,798	139	-	19,849	-	3	-	180	-	1	-	-	-

Табл. 7 Разпределение на експозициите по отрасли или видове контрагенти, разграничени по класове експозиции (в хил. лв.)

БАЛАНСОВИ ЕКСПОЗИЦИИ											
Класове експозиции	Други сектори и банкиране на дребно	Държавно управление	Недвижимости	Промисленост	Селско и горско стопанство риболов	Строителство	Транспорт	Търговия	Услуги	Финансов и услуги	Общо
Централни правителства или централни банки	-	583,864	-	-	-	-	-	-	-	806,594	1,390,458
Регионални правителства или местни органи на власт	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	0
Многостранни банки за развитие	80,421	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80,421
Институции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции към предприятия	83	-	32	-	0	-	-	937	382	-	1,434
Експозиции на дребно	26,664	24	46	411	222	570	237	1630	883	31	30,718
Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	1,670	-	-	-	293	-	-	596	1,272	-	3,831
Експозиции в неизпълнение	1,027	-	-	56	5	56	55	886	83	1	2,169
Други позиции	217,858	-	-	-	-	-	-	-	-	-	217,858
<i>Стандартизиран подход - ОБШО</i>	327,723	583,888	78	467	520	626	292	4,049	2,620	806,626	1,726,889
Централни правителства и централни банки	118,919	-	-	-	-	-	-	-	-	-	118,919
Институции	160,774	20,217	-	-	-	-	-	-	-	263,473	444,464
Предприятия - МСП	4,120	25	24,405	382,085	161,332	80,526	54,940	447,108	151,633	18,383	1,324,557
Предприятия - Специализирано кредитиране	-	-	40,850	-	-	5,181	-	-	8,862	-	54,893
Предприятия - Други	650	0	64,477	215,165	34,683	37,658	11,035	245,483	53,908	15,126	678,185
Експозиции на дребно – МСП, обезпечени с недвижима собственост	1,727	600	2,638	46,331	27,158	17,967	12,556	111,633	58,300	1,049	279,959
Експозиции на дребно – обезпечени с недвижима собственост различни от МСП	778,164	-	-	-	-	-	-	-	-	-	778,164

Експозиции на дребно – допустими за револвиращи такива експозиции	64,854	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64,854
Експозиции на дребно – Други МСП	747	77	373	8,702	40,076	3,584	11,807	24,437	9,873	282	99,958
Експозициите на дребно – Други различни от МСП	626,368	-	-	-	-	-	-	-	-	-	626,368
Капиталови инструменти	1,737	-	550	-	-	-	-	-	-	-	2,287
<i>Вътрешнорейтингов подход - ОБШО</i>	1,758,060	20,919	133,293	652,283	263,249	144,916	90,338	828,661	282,576	29,8313	4,472,608
ОБШО	2,085,783	604,807	133,371	652,750	263,769	145,542	90,630	832,710	285,196	1,104,939	6,199,497

ЗАДБАЛАНСОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Класове експозиции	Други сектори и банкиране на дребно	Държавно управление	Недвижимости	Промисленост	Селско и горско стопанство риболов	Строителство	Транспорт	Търговия	Услуги	Финансов и услуги	Общо
Централни правителства или централни банки	-	43	-	-	-	-	-	-	-	40	83
Регионални правителства или местни органи на власт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Многостранни банки за развитие	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Институции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции към предприятия	35	-	-	-	-	-	-	29	185	-	249
Експозиции на дребно	26,996	27	14	1,311	877	675	1,106	3,250	1,815	12	36,083
Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	71	-	-	-	330	168	29	816	510	-	1,924
Експозиции в неизпълнение	47	-	-	0	0	-	-	0	0	-	47
Други позиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Стандартизиран подход - ОБШО</i>	27,149	70	14	1,311	1,207	8,43	1,135	4,095	2,510	52	38,386
Централни правителства и централни банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Институции	1,025	53	-	-	-	-	-	-	-	19,596	20,674
Предприятия - МСП	535	101	5,132	203,948	57,243	102,840	20,044	187,313	47,913	29,180	654,249
Предприятия - Специализирано кредитиране	-	-	-	-	-	134	-	-	2,895	-	3,029
Предприятия - Други	3,927	-	16,916	121,466	11,850	33,101	10,204	290,813	33,642	57,843	579,762
Експозиции на дребно – МСП, обезпечени с недвижима собственост	695	4	184	7,007	2,479	3,233	1,011	9,174	2,725	5	26,517
Експозиции на дребно – обезпечени с недвижима собственост различни от МСП	2,231	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,231
Експозиции на дребно – допустими за револвиращи такива експозиции	97,208	-	-	-	-	-	-	-	-	-	97,208

Експозиции на дребно – Други МСП	383	101	53	2,868	9,475	959	1,705	4,783	2,647	18	22,992
Експозициина на дребно– Други различни от МСП	2,028	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,028
Капиталови инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Вътрешнорейтингов подход - ОБЩО</i>	108,032	259	22,285	335,289	81,047	140,267	32,964	492,083	89,822	106,642	1,408,690
ОБЩО	135,181	329	22,299	336,600	82,254	141,110	34,099	496,178	92,332	106,694	1,447,076

Табл. 8 Разбивка на експозициите по остатъчен падеж, разграничени по класове експозиции (в хил. лв.)

БАЛАНСОВА ЕКСПОЗИЦИЯ						
Класове експозиции	До 1 месец	1 до 3 месеца	3 до 12 месеца	1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Централни правителства или централни банки	762,750	46,394	83,094	454,725	43,495	1,390,458
Регионални правителства или местни органи на власт	0	-	-	-	-	0
Многостранни банки за развитие	-	-	-	80,421	-	80,421
Институции	-	-	-	-	-	-
Експозиции към предприятия	60	-	-	380	994	1,434
Експозиции на дребно	2,640	129	674	8,127	19,148	30,718
Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	-	-	-	1,295	2,536	3,831
Експозиции в неизпълнение	387	30	193	629	930	2,169
Други позиции	217,858	-	-	-	-	217,858
<i>Стандартизиран подход - ОБЩО</i>	983,695	46,553	83,961	545,577	67,103	1,726,889
Централни правителства и централни банки	118,919	-	-	-	-	1,189,19
Институции	388,205	-	4,066	562	51,631	444,464
Предприятия - МСП	305,996	25,693	248,099	517,729	227,040	1,324,557
Предприятия - Специализирано кредитиране	30,966	-	-	20,863	3,064	54,893
Предприятия - Други	130,150	47,231	172,812	223,256	104,736	678,185
Експозиции на дребно – МСП, обезпечени с недвижима собственост	339	3,015	31,451	103,818	141,336	279,959
Експозиции на дребно – обезпечени с недвижима собственост различни от МСП	11	177	2,085	40,722	735,169	778,164
Експозиции на дребно – допустими за револвиращи такива експозиции	344	2,811	11,961	49,199	539	64,854
Експозиции на дребно – Други МСП	293	2,873	35,247	59,569	1,976	99,958
Експозиции на дребно – Други различни от МСП	247	2,130	10,750	253,861	359,380	626,368
Капиталови инструменти	2,287	-	-	-	-	2,287
<i>Вътрешнорейтингов подход - ОБЩО</i>	977,757	83,930	516,471	1,269,579	1,624,871	4,472,608
ОБЩО	1,961,452	130,483	600,432	1,815,156	1,691,974	6,199,497

Табл. 9 Размер на обезценените и просрочените експозиции, показани поотделно и разграничени по значими географски региони, включително сумите на корекциите в стойността и провизиите за всеки географски регион, ако е изпълнимо (в хил. лв.)

Класове експозиции по стандартизирания подход	Дни в просрочие	Общо балансови експозиции		Европейски съюз еврозона		Европейски съюз извън еврозоната		Европа		Северна Америка		Южна Америка		Азия		Африка		Австралия	
		Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии
Централни правителства или централни банки	Общо:	1,390,458	-	66,457	-	1,323,831	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0-30 дни	1,390,458	-	66,627	-	1,323,831	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Регионални правителства или местни органи на власт	Общо:	0	0	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0-30 дни	0	0	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Многостранни банки за развитие	Общо:	80,421	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0-30 дни	80,421	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Институции	Общо:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0-30 дни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции към предприятия	Общо:	1,434	18	-	-	1,434	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0-30 дни	1,434	18	-	-	1,434	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно	Общо:	30,718	2,339	159	32	30,497	2,269	12	7	3	3	0	0	47	28	0	0	0	0
	0-30 дни	30,241	2,326	159	32	30,030	2,257	12	7	3	3	0	0	37	27	0	0	0	0
	31-60 дни	329	2	-	-	319	1	-	-	-	-	-	-	10	1	-	-	-	-
	61-90 дни	148	11	-	-	148	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти	Общо:	3,831	4	-	-	3,831	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0-30 дни	3,829	4	-	-	3,829	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	31-60 дни	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции в неизпълнение	Общо:	2,169	1,415	9	8	2,155	1,402	2	2	-	-	-	-	3	3	0	0	-	-
	0-30 дни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	31-60 дни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	61-90 дни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	90+ дни в просрочие	2,169	1,415	9	8	2,155	1,402	2	2	-	-	-	-	3	3	0	0	-	-

Класове експозиции по стандартизирания подход	Дни в просрочие	Общо балансови експозиции		Европейски съюз еврозона		Европейски съюз извън еврозоната		Европа		Северна Америка		Южна Америка		Азия		Африка		Австралия	
		Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии
Други позиции	Общо:	217,858	-	0	-	217,857	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	0-30 дни	217,858	-	0	-	217,857	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Стандартизиран подход - ОБЩО		1,726,889	3,776	66,795	40	1,579,605	3,694	14	9	3	3	0	0	51	31	0	0	0	0
Централни правителства и централни банки	Общо:	118,919	-	-	-	118,919	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0-30 дни	118,919	-	-	-	118,919	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Институции	Общо:	444,464	1	280,867	1	157,226	0	4,583	-	349	-	-	-	1,439	-	-	-	-	-
	0-30 дни	444,464	1	280,867	1	157,226	0	4,583	-	349	-	-	-	1,439	-	-	-	-	-
Предприятия - МСП	Общо:	1,324,557	106,105	17	0	1,324,539	106,104	-	-	1	0	-	-	0	0	-	-	-	-
	0-30 дни	1,193,446	30,656	17	0	1,193,428	30,655	-	-	1	0	-	-	0	0	-	-	-	-
	31-60 дни	14,393	3,079	-	-	14,393	3,079	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	61-90 дни	4,830	159	-	-	4,830	159	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	90+ дни в просрочие	111,888	72,211	-	-	111,888	72,211	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предприятия - Специализирано кредитиране	Общо:	54,893	4,917	-	-	54,893	4,917	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0-30 дни	23,928	31	-	-	23,928	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	31-60 дни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	61-90 дни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	90+ дни в просрочие	30,965	4,886	-	-	30,965	4,886	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предприятия - Други	Общо:	678,185	101,185	18,013	32	636,908	101,123	41	1	23,052	24	43	2	112	3	16	0	-	-
	0-30 дни	504,059	4,636	18,013	32	462,782	4,574	41	1	23,052	24	43	2	112	3	16	0	-	-
	31-60 дни	4,788	1,354	-	-	4,788	1,354	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	61-90 дни	1,255	391	-	-	1,255	391	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	90+ дни в просрочие	168,083	94,804	-	-	168,083	94,804	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно –	Общо:	279,959	18,164	-	-	279,818	18,164	141	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Класове експозиции по стандартизирания подход	Дни в просрочие	Общо балансови експозиции		Европейски съюз еврозона		Европейски съюз извън еврозоната		Европа		Северна Америка		Южна Америка		Азия		Африка		Австралия	
		Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии
МСП, обезпечени с недвижима собственост																			
	0-30 дни	241,740	424	-	-	241,599	424	141	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	31-60 дни	2,697	84	-	-	2,697	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	61-90 дни	819	58	-	-	819	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	90+ дни в просрочие	34,704	17,598	-	-	34,704	17,598	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно – обезпечени с недвижима собственост различни от МСП	Общо:	778,164	56,622	1,053	2	776,360	56,587	99	0	59	-	43	0	531	33	19	0	-	-
	0-30 дни	641,011	506	973	0	639,464	506	99	0	59	-	43	0	354	0	19	0	-	-
	31-60 дни	16,159	272	-	-	16,159	272	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	61-90 дни	11,003	263	80	2	10,841	259	-	-	-	-	-	-	82	2	-	-	-	-
	90+ дни в просрочие	109,991	55,581	-	-	109,896	55,550	-	-	-	-	-	-	95	31	-	-	-	-
Експозиции на дребно – допустими за револвиращи такива експозиции	Общо:	64,854	8,392	141	53	64,623	8,333	23	2	0	-	6	-	59	4	2	-	-	-
	0-30 дни	54,738	81	87	0	54,569	81	21	0	0	-	6	-	53	0	2	-	-	-
	31-60 дни	712	24	-	-	712	24	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	61-90 дни	175	12	-	-	175	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	90+ дни в просрочие	9,229	8,275	54	53	9,167	8,216	2	2	-	-	-	-	6	4	-	-	-	-
Експозиции на дребно – Други МСП	Общо:	99,958	2,938	-	-	99,921	2,938	36	0	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	0-30 дни	93,708	239	-	-	93,671	239	36	0	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	31-60 дни	1,293	59	-	-	1,293	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	61-90 дни	657	67	-	-	657	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	90+ дни в просрочие	4,300	2,573	-	-	4,300	2,573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Класове експозиции по стандартизирания подход	Дни в просрочие	Общо балансови експозиции		Европейски съюз еврозона		Европейски съюз извън еврозоната		Европа		Северна Америка		Южна Америка		Азия		Африка		Австралия	
		Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност	Провизии
Експозициина на дребно– Други различни от МСП	Общо:	626,368	23,772	99	0	625,620	23,758	147	0	37	0	57	0	381	14	27	0	-	-
	0-30 дни	577,784	864	99	0	577,055	863	147	0	37	0	57	0	362	1	27	0	-	-
	31-60 дни	7,624	383	-	-	7,618	383	-	-	-	-	-	-	6	0	-	-	-	-
	61-90 дни	5,225	385	-	-	5,225	385	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	90+ дни в просрочие	35,735	22,140	-	-	35,722	22,127	0	0	-	-	0	0	13	13	-	-	-	-
Капиталови инструменти	Общо:	2,287	-	1	-	2,286	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0-30 дни	2,287	-	1	-	2,286	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вътрешнорейтингов подход - ОБШО		4,472,608	322,096	300,191	88	4,141,113	321,923	5,070	3	23,498	24	148	2	2,524	54	64	0	-	-
ОБЩО		6,199,497	325,872	366,986	128	5,720,718	325,615	5,084	12	23,501	27	148	2	2,575	85	64	0	0	0

Табл. 10 Размер на експозициите, разграничени по кредитно качество и класове експозиции (в хил. лв.)

Класове експозиции по стандартизирания подход	Степен на кредитно качество	Балансова стойност	Провизии	Балансова стойност нето от провизии	Задбалансова стойност	Провизии	Задбалансова стойност нето от провизии	Общо Балансова и задбалансова стойност	Общо стойност на експозицията нето от провизии
Централни правителства или централни банки	Общо	1,390,458	-	1,390,458	83	-	83	1,390,541	1,390,541
	2	1,033	-	1,033	-	-	-	1,033	1,033
	Без рейтинг	1,389,425	-	1,389,425	83	-	83	1,389,508	1,389,508
Регионални правителства или местни органи на власт	Общо	0	0	-	-	-	-	0	0
	Без рейтинг	0	0	-	-	-	-	0	0
Многостранни банки за развитие	Общо	80,421	0	80,421	-	-	-	80,421	80,421
Институции	Общо	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции към предприятия	Общо	1,434	18	1,416	249	-	249	1,683	1,665
	Без рейтинг	1,434	18	1,416	249	-	249	1,683	1,665
Експозиции на дребно	Общо	30,718	2,339	28,379	36,083	-	36,083	66,801	64,462
	Без рейтинг	30,718	2,339	28,379	36,083	-	36,083	66,801	64,462
Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	Общо	3,831	4	3,827	1,924	-	1,924	5,755	5,751
	Без рейтинг	3,831	4	3,827	1,924	-	1,924	5,755	5,751
Експозиции в неизпълнение	Общо	2,169	1,415	754	47	-	47	2,216	801
	Без рейтинг	2,169	1,415	754	47	-	47	2,216	801
Други позиции	Общо	217,858	-	217,858	-	-	-	217,858	217,858
	Без рейтинг	217,858	-	217,858	-	-	-	217,858	217,858
Стандартизиран подход – ОБЩО		1,726,889	3,776	1,723,113	38,386	-	38,386	1,765,275	1,761,499
Централни правителства и централни банки	Общо	118,919	-	118,919	-	-	-	118,919	118,919
	2	118,919	-	118,919	-	-	-	118,919	118,919
Институции	Общо	444,464	1	444,463	20,674	0	20,674	465,138	465,137
	1	267,221	-	267,221	16,931	-	16,931	284,152	284,152
	2	170,486	1	170,485	3,731	0	3,731	174,217	174,216
	3	6,757	-	6,757	8	-	8	6,765	6,765

	4	-	-	-	4	-	4	4	4
	Без рейтинг	0	0	-	-	-	-	0	-
Предприятия - МСП	Общо	1,324,557	106,105	1,218,452	654,249	639	653,610	1,978,806	1,872,062
	1	5,874	2	5,872	766	-	766	6,640	6,638
	2	802,108	1,214	800,894	556,918	64	556,854	1,359,026	1,357,748
	3	321,146	2,145	319,001	80,112	32	80,080	401,258	399,079
	4	189,430	102,736	86,694	5,557	543	5,014	194,987	91,708
	Без рейтинг	5,999	8	5,991	10,896	-	10,896	16,895	16,887
Предприятия - Специализирано кредитиране	Общо	54,893	4,917	49,976	3,029	-	3,029	57,922	53,005
	1	8,726	9	8,717	-	-	-	8726	8,717
	2	14,244	22	14,222	3,029	-	3,029	17,273	17,251
	3	958	-	958	-	-	-	958	958
	4	30,965	4,886	26,079	-	-	-	30,965	26,079
	Без рейтинг	-	-	-	-	-	-	-	-
Предприятия - Други	Общо	678,185	101,185	577,000	579,762	3,160	576,602	1,257,947	1,153,602
	1	6,274	0	6,273	180,822	0	180,822	187,096	187,095
	2	454,717	611	454,106	355,235	69	355,166	809,952	809,272
	3	22,931	216	22,715	32,472	18	32,454	55,403	55,169
	4	193,464	100,335	93,130	9,899	3071	6,828	203,363	99,958
	Без рейтинг	799	23	776	1,334	2	1,332	2,133	2,108
Експозиции на дребно – МСП, обезпечени с недвижима собственост	Общо	279,959	18,164	261,795	26,517	-	26,517	306,476	288,312
	1	110,983	64	110,919	17,339	-	17,339	128,322	128,258
	2	104,618	69	104,549	7,633	-	7,633	112,251	112,182
	3	29,654	433	29,221	1,545	-	1,545	31,199	30,766
	4	34,704	17,598	17,106	-	-	-	34,704	17,106
	Без рейтинг	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно – обезпечени с недвижима собственост различни от МСП	Общо	778,164	56,622	721,542	2,231	-	2,231	780,395	723,773
	1	490,906	209	490,697	360	-	360	491,266	491,057
	2	115,018	98	114,920	244	-	244	115,262	115,164
	3	62,242	734	61,508	1,627	-	1,627	63,869	63,135

	4	109,998	55,581	54,417	0	-	0	109,998	54,417
	Без рейтинг	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно – допустими за револвиращи такива експозиции	Общо	64,854	8,392	56,462	97,208	-	97,208	162,062	153,670
	1	10,059	4	10,054	54,049	-	54,049	64,107	64,103
	2	36,033	24	36,010	32,106	-	32,106	68,139	68,115
	3	9,354	63	9,291	8,316	-	8,316	17,669	17,607
	4	9,409	83,01	1,108	2,738	-	2,738	12,147	3,845
	Без рейтинг	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно – Други МСП	Общо	99,958	2,938	97,020	22,992	-	22,992	122,950	120,012
	1	41,676	79	41,597	12,613	-	12,613	54,289	54,210
	2	43,737	79	43,658	8,966	-	89,66	52,703	52,624
	3	10,243	206	10,037	1,338	-	1,338	11,581	11,375
	4	4,302	2,574	1,728	75	-	75	4,377	1,803
	Без рейтинг	-	-	-	-	-	-	-	-
Експозициите на дребно – Други различни от МСП	Общо	626,368	23,772	602,596	2,028	-	2,028	628,396	604,624
	1	285,341	229	285,112	38	-	38	285,379	285,150
	2	235,059	206	234,853	974	-	974	236,033	235,827
	3	70,194	1,176	69,018	568	-	568	70,762	69,586
	4	35,774	22,161	13,613	448	-	448	36,222	14,061
	Без рейтинг	-	-	-	-	-	-	-	-
Капиталови инструменти	Общо	2,287	-	2,287	-	-	-	2,287	2,287
	1	2,214	-	2,214	-	-	-	2,214	2,214
	2	72	-	72	-	-	-	72	72
	3	-	-	-	-	-	-	-	-
	4	-	-	-	-	-	-	-	-
	Без рейтинг	1	-	1	-	-	-	1	1
Вътрешнорейтингов подход - ОБЩО		4,472,608	322,096	4,150,512	1,408,690	3,800	1,404,890	5,881,298	5,555,402
ОБЩО		6,199,497	325,872	5,873,625	1,447,076	3,800	1,443,276	7,646,573	7,316,901

11. Вътрешни модели за кредитен риск

Във връзка с прилагането на вътрешнорейтингов подход преди отпускането на нов кредитен лимит се оценява кредитното качество на длъжника чрез присъждането на вътрешен рейтинг. В Групата Райфайзен се прилагат няколко рейтингови/скоринг модела в зависимост от класа активи на съответния длъжник:

- рейтингов модел за държави
- рейтингов модел за регионални или местни органи на властта;
- рейтингов модел за финансови институции;
- рейтингов модел за застрахователни компании;
- рейтингов модел за големи корпоративни клиенти;
- рейтингов модел за малки и средни предприятия;
- рейтингов модел за проектно финансиране;
- рейтингов модел за колективни инвестиционни схеми;
- скоринг модели за физически лица (разработени по продукти);
- скоринг модели за микропредприятия (разработени по продукти).

Изчисляването на капиталовите изисквания за кредитен риск за съответните класове активи се осъществява на база разпределението на кредитния портфейл по рейтингови категории в резултат приложението на посочените вътрешни модели.

Съгласно решението за прилагане на вътрешнорейтингов подход при определяне на рисково претеглените активи за кредитен риск РББГ прилага вътрешно рейтингов подход за съществена част от кредитния си портфейл. Разпределението на експозициите съгласно приложимия подход към 31.12.2014г. (в хил.лв.) е както следва:

Табличен лист COREP	Табличен лист COREP	Подход	Експозиция преди конверсия	Рисково претеглени активи
C_07.00 s002	Централни правителства или централни банки	Стандартизиран	1 390 541	0
C_07.00 s005	Многостранни банки за развитие	Стандартизиран	80 421	0
C_07.00 s008	Експозиции към предприятия	Стандартизиран	1 683	922
C_07.00 s009	Експозиции на дребно	Стандартизиран	66 801	11 732
C_07.00 s010	Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	Стандартизиран	5 755	1 613
C_07.00 s011	Експозиции в неизпълнение	Стандартизиран	2 216	690
C_07.00 s017	Други позиции	Стандартизиран	217 858	45 759
Общо стандартизиран подход:			1 765 275	60 716
C_08.01 s004	Централни правителства или централни банки	Вътрешно рейтингов подход (базисен)	118 919	49 931
C_08.01 s006	Институции	Вътрешно рейтингов подход (базисен)	465 138	216 861
C_08.01 s008	Предприятия - МСП	Вътрешно рейтингов подход (базисен)	1 978 806	926 029
C_08.01 s010	Предприятия - Специализирано кредитиране	Вътрешно рейтингов подход (базисен)	57 922	23 422
C_08.01 s012	Предприятия - Други	Вътрешно рейтингов подход (базисен)	1 257 947	443 807
Общо вътрешнорейтингов подход (базисен):			3 878 732	1 660 050
C_08.01 s013	Експозиции на дребно – МСП, обезпечени с недвижима собственост	Вътрешно рейтингов подход (усъвършенстван)	306 476	133 167
C_08.01 s014	Експозиции на дребно – обезпечени с недвижима собственост различни от МСП	Вътрешно рейтингов подход (усъвършенстван)	780 395	310 978
C_08.01 s015	Експозиции на дребно – допустими за револвиращи такива експозиции	Вътрешно рейтингов подход (усъвършенстван)	162 062	41 651
C_08.01 s016	Експозиции на дребно – Други МСП	Вътрешно рейтингов подход (усъвършенстван)	122 950	45 047
C_08.01 s017	Експозициите на дребно – Други различни от МСП	Вътрешно рейтингов подход (усъвършенстван)	628 396	362 631
Общо вътрешнорейтингов подход (усъвършенстван):			2 000 279	893 474
C_10.01	Капиталови инструменти	Вътрешно рейтингов подход (PD/LGD)	2 287	1 897
Общо вътрешнорейтингов подход (PD/LGD):			2 287	1 897
Общо вътрешнорейтингов подход:			5 881 298	2 555 421
Общо кредитен риск:			7 646 573	2 616 137

Експозициите, за които Райфайзенбанк (България) ЕАД е получила разрешение за **частично прилагане на стандартизиран подход**, са:

- **съгласно чл. 150 (1), буква в) от Регламент (ЕС) 575/2013:** експозиции към несъществени стопански единици, както и класовете експозиции или видовете експозиции, които са несъществени по размер и възприеман рисков профил.

- **съгласно чл. 150 (1), буква г) от Регламент (ЕС) 575/2013:** експозициите към централните правителства и централните банки на държавите членки и към техните регионални правителства и местни органи на власт, административни органи и субекти от публичния сектор, при условие че:

i) поради наличието на конкретни публични договорености няма разлика по отношение на риска между експозициите към централното правителство и централната банка и другите експозиции; и

ii) експозициите към централното правителство и централната банка получават 0 % рисково тегло съгласно член 114, параграфи 2, 4 и 5;

- съгласно чл. 150 (1), буква й) от Регламент (ЕС) 575/2013:
държавните и държавно презастрахованите гаранции, посочени в член 215,
параграф 2.

Стандартизиран подход се прилага и по отношение на други активи, които нямат характер на кредитни задължения - парични средства, парични средства в процес на събиране, дълготрайни материални активи, разчетни сметки.

12. Вътрешни модели за пазарен риск

Към 31 декември 2014 година Групата не прилага вътрешни модели за изчисляване капиталовите си изисквания за пазарен риск. Тези модели се използват само за вътрешни цели и служат за основа на лимитната система на Групата.

13. Експозиции към операционен риск

Основната цел на Групата при управлението на операционния риск е осъществяване на баланс между предотвратяването на загуби и уронване на репутацията, и създаване на контролни процедури, които не ограничават инициативността, творчеството и ресурсната ефективност.

В Групата функционира всеобхватна вътрешна система за контрол на операционния риск с ясно дефинирани цели и отговорности, документирани във вътрешно-нормативната рамка от политики, принципи и групови стандарти.

Висшето ръководство на Групата е отговорно за управлението на операционния риск, осъществявано с подкрепата на Комитета по управление на операционния риск и Одитния комитет.

През 2014 година продължи процесът по усъвършенстване и развитие на системата за управление на операционния риск, поставяйки акцент върху:

- повишаване на корпоративната култура и обучения на персонала.
- законосъобразност и съответствие с регулативните, нормативните и вътрешните изисквания и стандарти;
- въвеждане на вътрешно-контролни механизми, оптимизиране и автоматизиране на процеси и процедури;
- провеждане на периодични оценки на операционните рискове, адекватността на контролите и процедурите, и използване на информацията за целите на системата за вътрешен контрол (ICS);
- разработка и въвеждане на механизми за ограничаване на операционния риск при всички нови проекти, продукти и услуги;
- редуциране на риска и загубите, включително и чрез застраховане, когато това е ефективно;
- целенасочено подобряване качеството и събираемостта на данни операционни събития, чрез използването на нови методи и разнообразни канали за получаване на информация за настъпили събития;
- идентифициране на потенциални рискове и събития, чрез изследване на тренда на рискови индикатории сценарийни анализи;
- оценка на експозицията към операционни рискове и определянето на необходимия икономически капитал;

Съответствието на дейността със стандартите на Групата RBI се наблюдава и потвърждава чрез периодични проверки от отдел „Вътрешен одит“. Резултатите от осъществяваните одити се обсъждат с бизнес звената и представят пред ръководството.

За регулативни цели Групата прилага Стандартизирания подход за изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск.

14. Капиталови инструменти в банковия портфейл

Групата оценява справедлива стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия от методи, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1: входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2: входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3: входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви се определя на база, съществуващи котировки на пазарни цени. За финансови инструменти, за които не съществуват котировки на пазарни цени, справедливата стойност се изчислява чрез различни техники на оценяване, като например определяне на нетна настояща стойност, дисконтиране на бъдещи парични потоци или сравняване с подобни инструменти, за които съществуват пазарни цени.

Групата използва признати модели за оценка на справедлива стойност на инструменти като опции, лихвени и валутни суапове. За тези финансови инструменти пазарните условия дават възможност за използването на оценъчни модели.

За по-комплексни финансови инструменти Групата използва вътрешно разработени модели, които се базират на признати в практиката оценъчни модели. Някои от определените оценки биха могли да не са обозрими в съществуващите пазарни

условия и са базирани на пазарни цени или проценти, или са оценени на базата на допускания. При сключване на дадена сделка, финансовият инструмент първоначално се признава по цената на придобиване, която е най-добрият индикатор за справедлива стойност, въпреки че би могла да се различава от стойността, определена чрез прилагане на оценъчни модели. Тази първоначална разлика получена от прилагането на оценъчни модели, се признава в отчета за всеобхватния доход в зависимост от обстоятелствата и условията на съответната сделка, но не по-късно от момента, в който са налице обозрими данни на финансовите пазари.

Получените чрез оценъчни модели справедливи стойности, се коригират за отразяване на редица фактори и обстоятелства, които се съобразяват при сключване на дадена сделка и които не винаги могат да бъдат отчетени чрез оценъчния модел. Тези корекции отчитат кредитния риск, дилърски маржове, ликвиден риск и др. Ръководството счита, че тези корекции са необходими и релевантни за уместното представяне на справедливите стойности в отчета за финансовото състояние на Групата, така че максимално да се доближава до пазарна цена, която би била определена на пазарен принцип при сделка между несвързани лица.

Определянето на справедливите стойности се контролира от "Управление на пазарен, ликвиден риск и риск от финансови инвестиции" и е независимо от звената в Групата, които са пряко ангажирани с търговската и инвестиционна дейност. Специфичните контролни функции включват потвърждение на приложените пазарни цени, преразглеждане на оценъчните модели, преглед и потвърждение на нови оценъчни модели.

Всички капиталови инструменти в Банков портфейл на банката са стратегически инвестиции, които са санкционирани с решения на съответните комитети и УС/НС.

Табл. 11 Балансова и справедлива стойност, а за борсовите инструменти – пазарната цена, когато тя съществено се различава от справедливата стойност

Капиталови инструменти по справедлива цена:	72 хил.лв.
Капиталови инструменти по цена на придобиване:	2,214хил. лв.

15. Лихвен риск в банковия портфейл

Поради спецификата на позициите извън Търговския портфейл на Групата, важно значение за управлението на лихвения риск е обхвата му - тоест всички лихвени рискове свързани с Активите, Пасивите и Задбалансовите позиции на Групата трябва да бъдат взети под внимание. За да се постигне това, в Групата е изградена вътрешна система за следене на експозициите. Изградената система обхваща всички балансови и задбалансови позиции, които са изложени на риска от промяната на лихвените нива. Резултатите, генерирани от системата за управление

на лихвения риск на Банковия портфейл, служат за оценка на ефективното разпределение на икономическия капитал, което от своя страна гарантира активния мониторинг и управление на пазарния риск, на който е изложен Банковия портфейл.

Групата прилага комбинация от най-разпространените техники за измерване на риска от промяната в икономическата стойност на активите/пасивите си в резултат на промяна на лихвените нива. Техниките за мониторинг и управление на лихвения риск се базират основно на матуритетни таблици и таблици, отчитащи датите на следващите промени на лихвата в съответната валута, съобразно условията на пазара за инструментите с плаващи лихвени проценти. Като част от лимитната система, възможните отклонения са преобразувани в лимити. Матуритетните таблици, използвани за отчитане на експозицията към лихвен риск на Групата, представляват разпределение на лихвеночувствителни активи, пасиви и задбалансови позиции в предварително определени времеви интервали съобразно техния падеж (когато лихвата е фиксирана) или оставащото време до следващата промяна на лихвата (при плаваща лихва). Активите и пасивите, за които няма възможност да бъде определен падежа им (например депозити на виждане или спестовни сметки), се моделират на база репликационни матрици, като теглата в тях се бектестват на всеки 6 мес. и при нужда се оптимизират/рекалибрират. Анализ на лихвените дисбаланси в съчетание с дюрационни тегла за всеки времеви интервал представлява следващата фаза в управлението и мониторинга на лихвения риск на Банковия портфейл. Той успешно допълва останалите техники използвани от Групата и е основна част от инструментариума за определяне, лимитиране и мониторинг на лихвения риск на Банковия портфейл.

Лихвеният риск в Банков Портфейл се остойносттава посредством изчисление на стойността под риск (VaR). VaR стойностите и съществуващите лимити за тях са в основата на концепцията за прилагане на вътрешните модели за целите на оперативния риск мениджмънт и се калкулират ежедневно. Този вид лимит служи за регулиране експозицията на Групата към лихвени промени.

Табл. 12 Стойност на Лихвен VaR в Банков портфейл за 2014 г

В хил. лева (1 ден/99 %)	За 2014 година			
	Средна	Максимална	Минимална	Към 31 декември
Стойност под риск Лихвен Риск банковия портфейл	891	1,793	556	1,793

Табл. 13 Колебливост на дохода при прилагане на лихвени шокове (в двете посоки от +/- 200 б.р.)

	+200 базисни точки	-200 базисни точки
В '000 лв.	-13,350	-5,300

В допълнение, в годишния отчет са оповестени анализ на чувствителността на финансовите активи и пасиви при допускания за едновременно нарастване или намаляване със 100 b.p. на всички криви на доходност и с 50 b.p. само кривите на доходност над 1 година.

17. Техники за редуциране на кредитния риск

Групата използва редица политики и практики за редуциране на кредитния риск като най-традиционният начин за кредитна защита е приемане на обезпечения. Групата приема правила за установяване на допустими класове обезпечения или кредитни защиты.

За постигане на ефективно редуциране на кредитния риск, Групата:

- осигурява споразумения за кредитна защита, които са правно валидни и изпълними във всяка относима юрисдикция;
- предприема подходящи действия за осигуряване на ефективността на споразуменията за кредитна защита;
- разполага с процедури за ефективно управление и контрол на рисковете, произтичащи от действията по редуциране на кредитния риск и на очакваната загуба;
- извършва и цялостна оценка на кредитния риск на базисната експозиция при отчитане редуцирането на кредитния риск или на очакваната загуба;
- следи и контролира чрез подходящи писмени правила и процедури остатъчния риск, произтичащ от по-ниска ефективност от очакваната на използваните техники за редуциране на кредитния риск и на очакваната загуба.

Основните видове обезпечения, признати от Групата са:

- ипотека на недвижим имот;
- парични депозити;
- залог върху търговски активи, като например машини и съоръжения, инвентар и вземания;
- банкови гаранции;
- портфейлни гаранции, издадени от първокласни международни или национални институции;
- залог на финансови инструменти, като например дългови или капиталови ценни книжа

Към 31 декември 2014 година Групата не прилага балансово и задбалансово нетиране като техника за редуциране на кредитния риск.

При формирането на политиката за приемливите обезпечения, ръководството на Групата се ръководи от Груповата директива на Райфайзен Банк Интернешънъл за

Оценка на обезпечения. Съгласно директивата, при определянето на размера на необходимите обезпечения за покриване на дадена рискова експозиция се вземат предвид само онези обезпечения, които са изрично изброени и които изпълняват следните изисквания:

- **Правна валидност**-Правната валидност на обезпечението (като това включва не само договора за учредяване на обезпечението, но и всички други необходими данни като индивидуализация, идентификация и регистрация) е надлежно документирана и Групата е предприела всички необходими действия относно осигуряване валидността на договорите за обезпечение при приложимото законодателство.
- **Стабилна вътрешно-присъща стойност на обезпечението**- Обезпечението има стабилна вътрешно-присъща стойност поне за времето до изтичането на договора за кредит и обезпечението периодично се инспектира и преоценява. Ако има понижаване на стойността, се предприемат подходящи мерки, за да се отрази незабавно това понижение и да се набави допълнително обезпечение, което да допълни изисквания от Групата процент на покритие при разрешаването на експозицията.
- **Реализируемост на обезпечението**- Обезпечението трябва да може да бъде реализирано в разумни срокове, което се удостоверява чрез исторически наблюдения за сроковете за възлагане и реализация на обезпечения съгласно законодателството в Република България.
- **Ниска корелация между стойността на обезпечението и кредитоспособността на длъжника**- Групата приема обезпечения, които имат ниска положителна корелация между кредитоспособността на длъжника и стойността на обезпечението, например Групата не признава като кредитна защита ценни книжа, емитирани от длъжника.

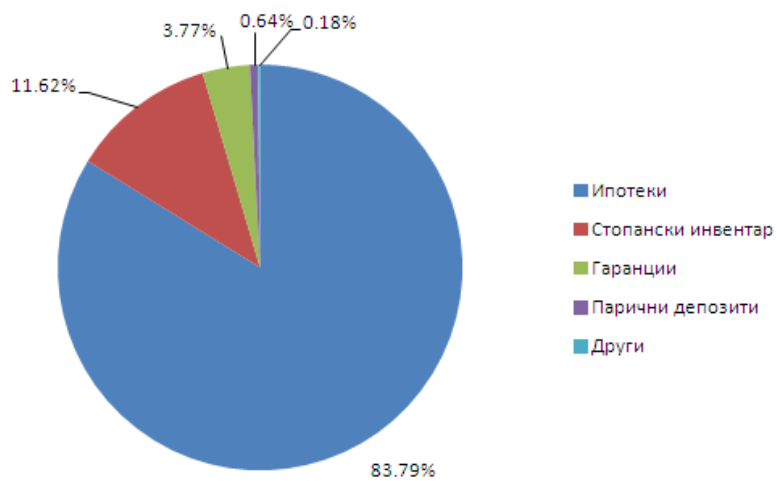
С цел придържането към по-консервативен подход при оценката на обезпеченията, Групата прилага минимално-допустими проценти на корекции в стойността, дефинирани за цялата Група Райфайзен Банк Интернешънъл. Целта на тези корекции е да компенсират евентуален риск от волатилност в цените на обезпеченията, както и други рискове, свързани с последващата реализация на обезпеченията.

От съществено значение *при защитата с гаранции* са видът на доставчика и условията, при които е сключен договорът за кредитна защита. Доставчикът трябва да бъде достатъчно надежден, а споразумението за защита – правно валидно във всички относими юрисдикции. По този начин се цели да се постигне подходящо ниво на сигурност на кредитната защита след отчитане на степента на признаване на защитата.

Групата няма открити експозиции в кредитни деривати или обезпечени с такива.

Групата следи за потенциална *концентрация на риск, произтичащ от използването на техники за редуциранена кредитния риск*, така че стратегията за тяхното използване да съответства на рисковия ѝ профил.

**Концентрация на кредитни експозиции по
видове обезпечения**

18. Вътрешен Анализ на Адекватността на капитала

Вътрешният анализ на адекватността на капитала представлява комплексен процес на преглед на рисковия профил на банката, на адекватността и пригодността на моделите за идентифициране и измерване на значимите рискове и адекватността на капитала на Групата да покрива тези рискове. За целта, в Групата се провежда качествен и количествен анализ на величината на рисковата експозиция.

Качественият анализ на величината на риска се осъществява посредством годишна анкета сред ръководителите на дирекции/отдели, които са ангажирани в управлението и контрола на риска, във финансовата и регулаторна отчетност, вътрешният контрол, контрола на законността и лоялността, законодателството и правните процедури, както и бизнес отделите. Целта на анкетата е да се идентифицират и градират по величина основните рискове, на които Групата е изложена.

Количественият анализ на рисковата експозиция се състои в прилагането на усъвършенствани статистически модели за конструиране на вероятностното разпределение на загубите и изчисляване на размера на неочакваните загуби при консервативен доверителен интервал за съществените категории рискове, установени в процеса на качествен анализ на риска.

Основните рискове, покрити от ВААК, методите за измерването им, начина на контрол и отчитане, са систематизирани в следващата схема:

	Кредитен	Пазарен	Ликвид. Банковия портфейл	Ликвиден	Експозиционен	Риск от притежателя имущество	Риск от капиталовни участия	Други рискове
Методи на измерване на номиналните стойности	Value at Risk (fall) 99.92%		Value at Risk 99.92%	Value at Risk 99.92%	Модифициран стандарт на първостепенен подпаз	Еквивалентни фактори	Модифициран I/B подпаз	2% върху останалите рискове
Превантивен контрол	Value at Risk Limits, Sensitivity Limits, Stress tests		Stress test	Stress test	Self assessment			
Мониторинг и отчетност	регулярна отчетност и мониторинг							
Последващ контрол	Ескалиране, в рискни планове							
Организация	централизираните функции по контрол и управление на риска							

18.1. Вътрешен капитал

Вътрешният капитал (наричан също и Вътрешна оценка на капитала) е количествено изражение на капитала, който банката може да ангажира за покриване на рискове и представлява **нетната стойност на собствения капитал** на Групата **плюс** номиналната стойност на всички **дългосрочни подчинени капиталови инструменти**, които са предоставени от второстепенни кредитори (и които не могат да бъдат предявени или конвертирани в друг инструмент от инвеститорите). Нетната стойност на собствения капитал е равна на балансовата стойност на собствения капитал плюс корекциите по справедливата стойност на текущите (но не и на очакваните) трансакции.

Вътрешният капитал се изчислява като сума от собствения капитал плюс годишната печалба/загуба, дългосрочния хибриден или допълнителен/подчинен капитал, малцинствените участия и се приспадне отчетната стойност на нематериалните активи, отсрочените данъчни активи, както и справедливата стойност на хеджиращите позиции.

Прибавя/изважда се и нетната стойност, получена от разликата между провизиите за загуби от обезценка и очакваните загуби.

Провизии за загуби от обезценка	Очаквани загуби
Допълнителен и подчинен капитал	Нематериални активи Резерви за хеджиране на паричните потоци Отсрочени данъчни активи
Хибриден капитал	
Консолидирана печалба	Вътрешен капитал
Малцинствени участия	
Консолидиран собствен капитал	
* Записан капитал * Капиталови резерви * Неразпределена печалба	

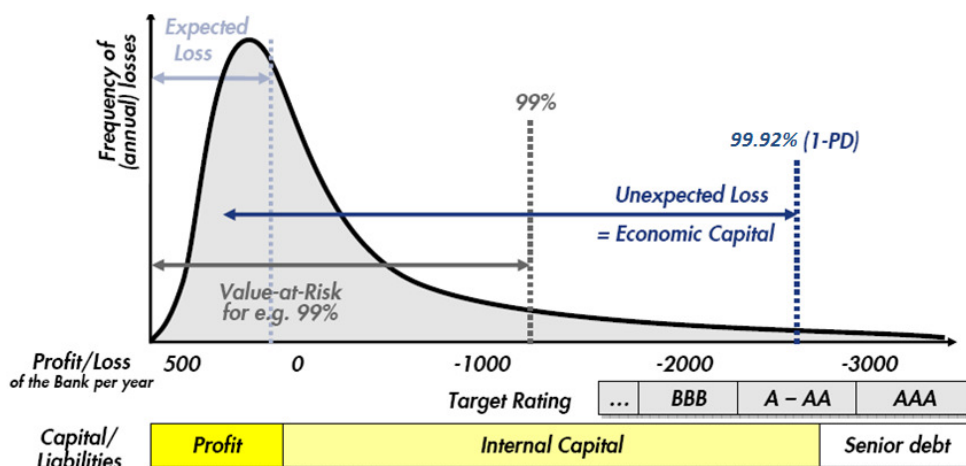
18.2. Икономически капитал

Икономическият капитал (наричан също и Вътрешна оценка на капиталовите потребности) представлява общата оценка на риска в Райфайзенбанк, изчислен с помощта на статистически методи. Времевият хоризонт, заложен при изчисляването на икономическия капитал, е една година, което отговаря на едногодишния период за оценка вероятността от неизпълнение на база на целевия рейтинг на Банката. Освен това този период съответства и на процеса по годишно планиране и бюджетиране, чрез който се изчислява и разпределя икономическият капитал. Въпреки това, за изчисляването на някои видове рискове се използват и други времеви хоризонти, които отговарят на особеностите на съответните пазари (например за позициите в търговския портфейл) или на периодите на планиране.

Стойността под риск (Value-at-Risk или VaR) е оценката за загубата, която включва очакваните и неочакваните загуби, за определен период. Загубите от кредитен риск могат да бъдат очаквани поради реалната възможност от настъпване на неизпълнение на кредитополучателите. Неочакваните загуби от кредитен риск възникват в резултат на необходимостта от допълнително директно отписване или поради увеличаване на сумата за провизиите по кредитните експозиции (която надвишава очакваните стойности). При поемането на пазарен риск обикновено се очаква положителен резултат, но неблагоприятни промени в рисковите фактори (например лихвени проценти, валутни курсове, цени на акции, волатилност и други) могат да повлияят негативно на портфейла от транзакции. Честотата и размера на щетите в резултат на неадекватни и недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи или външни събития са измерител за неочакваните загуби, които възникват поради операционен риск.

Икономическият капитал е функция на VaR, тъй като той е равен на дела на неочакваните загуби, включени в стойността под риск (VaR). Очакваните загуби директно намаляват разполагаемия рисков капитал (рисковия капитал) и затова само неочакваните загуби трябва да бъдат покрити чрез заделяне на допълнителен капитал.

Икономическият капитал е сравним метод за измерване на различните видове риск и осигурява последователност в две насоки: последователност на прилаганата методология и на набора от параметри, заложен в тази методология.

Стойност под риск (VaR) за оценка на Пазарния риск

Стойност под риск е оценка, базирана на статистически методи, за измерване на потенциалната загуба, която би реализирала Групата, при неблагоприятно изменения на пазарните условия. Тази стойност изразява максималната загуба, но само до определена степен на доверителност (99%). Това означава, че съществува все пак статистическа вероятност (1%), реализираната загуба да превиши очаквания размер. Моделът за изчисление на стойността под риск предполага известен период на задържане до закриване на рисковите позиции (1 ден). Предполага се също така, че измененията в пазарните условия през периода на задържане ще следват в известна степен изменения, които са регистрирани през изминали периоди.

Групата **използва хибриден подход в изчисляването на VaR**. Моделът на база историческа симулация се комбинира с параметричния модел за изчисляване на VaR като се вземат предвид и събития в резултат екстремни нива на рисковите фактори. Волатилността в пазарните фактори се претегля съобразно периода на проявление (волатилността за последните 20 работни дни се претегля с 80% при изчисляването на VaR, докато волатилността от последните две години получава 20 % тегло в модела).

Реалните резултати от прилагания модел се анализират текущо, с цел установяване валидността на използваните в изчисленията предположения и фактори.

Прилагането на този подход не би могло да предотврати реализирането на загуби извън определените лимити, но използването на хибридният подход за VaR в известна степен отчита екстремни движения в пазарните фактори и условия над очакваните.

Табл. 14 Стойност под риск за пазарен риск за 2014 г.

В хил. лева (1 ден/99 %)	За 2014 година			
	Средна	Максимална	Минимална	Към 31 декември
Стойност под риск в търговския портфейл	324	742	128	247
Стойност под риск в банковия портфейл	1,077	2,726	753	2,726
Обща стойност под риск (Диверсифициран)	1,131	2,834	722	2,834

18.3. Приложение на ВААК

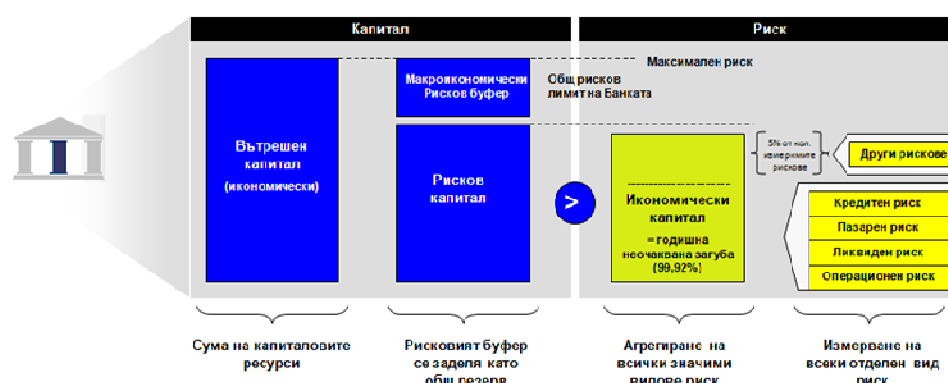
Една от основните цели на управлението и контрола на риска в Групата е да осигури защитата на своите депозанти като едновременно с това гарантира, че Групата е в състояние да покрие поетите рискове и да генерира адекватна възвращаемост на капитала, вложен от нейните акционери. За да се осигури изпълнението на тези задачи, още на ниво Група Райфайзен Банк Интернешънъл са изградени унифицирани процеси за управление на риска, при които поетите рискове са съобразени със заделения рисков капитал и се гарантира съотношението поет риск/заделен капитал.

Посредством Вътрешния Анализ на Адекватността на Капитала (ВААК) се идентифицират различните видове риск, съпровождащи генерирането на приходи, и характерни за всяка оперираща на финансовия пазар банка.

Осигуряването на капиталовата адекватност на Групата по същество означава да се ограничат потенциалните загуби до определен допустим размер при зададена вероятност. Допустимият размер се определя в зависимост от заделения капитал за покриване на поетите рискове и от рисковия толеранс на Групата. Целта е да се създаде буфер, който да покрие евентуално настъпили загуби. За да може този подход да бъде приложен, е необходимо за отделните видове риск да се задели съответен размер капитал и общият риск да се ограничи до размера на заделения капитал.

Общият рисков потенциал е количествен измерител за степента на риск в операциите на Групата. Резултатната потенциална загуба зависи от консолидираната експозиция към риск, допустимия времеви хоризонт за акумулиране на загуби и доверителният интервал, до който реалните загуби не бива да надвишат граничната стойност. Всеки един рисков параметър, периодът на държане на рисковата експозиция и доверителният интервал са обект на стратегическо решение на Групата.

При подхода на целевия рейтинг размерът на вътрешния капитал се съпоставя с размера на икономическия капитал (неочакваните загуби при доверителен интервал от 99.92%). Съгласно принципа за защита на кредиторите, вътрешният капитал се дефинира като онази част от капитала/пасивите, която не може да бъде претендирана от старшите облигационери.

Групата се стреми общият риск поет от нея (изразен чрез икономическия капитал) да е по-малък от наличния вътрешен капитал във всеки един момент.

19. Политика и практика за възнагражденията

Управителният съвет на Райфайзенбанк (България) ЕАД одобрява Политиката за възнагражденията, утвърдена от Надзорния съвет. Политиката се прилага за служителите на Банката и на дъщерните ѝ дружества, попадащи под надзора на консолидирана основа. В изготвянето на Политиката участват служители от звената Човешки ресурси, Нормативно съответствие, Вътрешен одит, Правно Управление. Политиката за възнагражденията е съобразена с приложимите Директиви на Групата RZB International, част от която е Райфайзенбанк (България) ЕАД.

Политиката определя основните принципи за формиране на възнагражденията (постоянни и променливи) на всички служители, попадащи в приложното поле на Политиката. Тя е насочена към надеждното и ефективно управление на риска и не стимулира поемането на риск, който би довел до промяна в рисковия профил на Банката и би надхвърлил поносимите от Банката рискови нива. Политиката цели синхронизиране на интересите на служителите с дългосрочните интереси на Банката и с нейната бизнес-стратегия и предвижда мерки за избягване на конфликт на интереси.

Политиката разглежда възнаграждението като съвкупност от елементи с постоянен и с променлив характер, като последните са пряко обвързани с резултатите (количествени и качествени измерители) от дейността на банката като цяло, на структурното звено и на служителя в различни конфигурации. Елементите на възнаграждението с променлив характер се управляват чрез бонусен пул, в който се включват вариативните възнаграждения на всички служители, включително на висшия ръководен персонал.

Размерът и формирането на бонусния пул, както и отпускането на разсрочените/задържаните части от индивидуалните променливи възнаграждения на идентифицирания персонал по чл. 2, т.1, т.2 и т.4 от Наредба №4 на БНБ от 2010 г. за изискванията към възнагражденията в банките се определя в зависимост от годишните резултати по предварително определени показатели – Net profit after tax, Cost/Income ratio, Return of risk-adjusted capital, Risk weighted assets, Изпълнение на CET1 ratio на ниво Група (Райфайзен Банк Интернешънъл), Изпълнение на CET1 ratio на местно ниво.

Резултатите от дейността на се измерват и оценяват по предварително зададени показатели, обхващащи периоди по-дълги от 1 година, отчитащи икономическия цикъл и поетите рискове, както и цената на капитала и необходимата ликвидност. Схемите за променливо възнаграждение отчитат индивидуалното и екипното представяне и задължително предвиждат възможност за нулево променливо възнаграждение, както и дефиниран максимален размер на индивидуалното променливо възнаграждение.

Процедурата за формиране и изплащане на променливите възнаграждения на лицата по чл. 2, т.1, т.2 и т.4 от Наредба №4 на БНБ от 2010 г. за изискванията към възнагражденията в банките е документирана в чл. 6 от Политиката за управление на възнагражденията в Райфайзенбанк (България) ЕАД – Специфични принципи за възнаграждение в Групата РЦБ – приложими в РББГ. Променливата част от общото възнаграждение на лицата по чл. 2 от Наредба №4 на БНБ се разпределя в съотношение 50/50 за паричната и непаричната част. Изплащането на 40% (за лицата по чл. 10 от ЗКИ 60%) от променливото възнаграждение (както за паричната, така и за непаричната част) се разсрочва за период от 3 години, а за лицата по чл. 10 от ЗКИ – за период от 4 години.

Променливите възнаграждения, които подлежат на задържане могат да се отпускат (само след изтичане на съответните периоди на задържане – с продължителност 1 или 2 години) единствено в размери, позволяващи правилно прилагане на изискванията за отчитане на риска (след извършване на проверка за възникнали Малус/Клобек събития).

Табл. 15 Обобщена количествена информация за възнагражденията на лицата по чл. 2, т. 1, т. 2 и т. 4 от Наредба №4 на БНБ за 2014 г. (в хил. лв.)

Видове дейности	Надзорен съвет/Съвет на директорите	Управителен съвет/Съвет на директорите	Инвестиционно банкиране	Кредитна дейност	Управление на активи	Корпоративни функции	Независими контролни функции	Други
а	1	2	3	4	5	6	7	8
Брой на служителите	4	5						
Общ брой на лицата по чл. 2 от Наредба № 4 на БНБ			28	16	3	3	9	30
Общ брой на висшия ръководен персонал			8	4	2	3	5	15
Обща сума на постоянните възнаграждения	0	2 325	1 793	904	186	223	588	1 888
от които : постоянни възнаграждения в парични средства								
от които : постоянни възнаграждения в акции и свързани с акции инструменти								
от които : постоянни възнаграждения в други видове инструменти								
Обща сума на променливите възнаграждения	0	0	1	0	0	0	0	0
от които : променливи възнаграждения в парични								
от които : променливи възнаграждения в акции и свързани с акции инструменти								
от които : променливи възнаграждения в други видове инструменти								
Обща сума на начислените променливи възнаграждения, разсрочени през годината	0	0	0	0	0	0	0	0
от които : разсрочени променливи възнаграждения в парични средства								
от които : разсрочени променливи възнаграждения в акции и свързани с акции инструменти								
от които : разсрочени променливи възнаграждения в други видове инструменти								
Допълнителни данни за общата сума на променливите възнаграждения								
Член 450, параграф 1, буква "з", подточка iii от Регламент (ЕС) № 575/2013 - Обща сума на неизплатените разсрочени променливи възнаграждения, начислени предходни години	0	780	10	0	2	10	20	51
Обща сума на целевата последваща корекция за риск, приложена през текущата година, за възнаграждения получени предходни години								
Общ брой на служителите, получили гарантирани променливи възнаграждения								
Обща сума на гарантираните променливи								
Общ брой на служителите, получили обезщетения, свързани с предсрочно прекратяване на договори								
Обща сума на обезщетенията, свързани с предсрочно прекратяване на договори, изплатени през текущата година								
Член 450, параграф 1, буква "з", подточка v от Регламент (ЕС) №575/2013 - Най-висок размер на обезщетение, свързано с предсрочно прекратяване на договор, изплатено на отделно лице								
Общ брой на служителите, получили облаги, свързани с пенсиониране								
Обща сума на облагите, свързани с пенсиониране								
Обща сума на променливите възнаграждения, начислени за период от няколко години в рамките на програми, които не се подновяват								

Табл. 16 Обобщена количествена информация за възнагражденията на целия персонал по дейности за 2014 г. (в хил. лв.)

Видове дейности	Надзорен съвет/Съвет на директорите	Управителен съвет/Съвет на директорите	Инвестиционно банкиране	Кредитна дейност	Управление на активи	Корпоративни функции	Независими контролни функции	Други
а	1	2	3	4	5	6	7	8
Брой на служителите	4	5						
Общ брой на персонала			220	1 588	52	136	52	740
Общ размер на възнагражденията	0	2 325	6 572	24 177	1 472	4 258	1 613	15 110
от които : общо променливи възнаграждения	0	0	2	1 229	65	0	0	113

Въведен е таван на променливото възнаграждение от 100% от фиксираното възнаграждение, който може да бъде увеличаван до 200% от фиксираното възнаграждение само с одобрение от Борда на РЦБ / РБИ, от Надзорния съвет на РББГ и от акционерите или собствениците или членовете на РББГ.

Евелина Милтенова:

Изпълнителен директор

Ани Ангелова:

Изпълнителен директор